

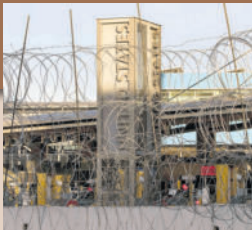
3 Aruba

Overvalzaak 'Chroom' volgend jaar voortgezet

9 Wereld

VS verstevigen grensovergang vanwege migranten

10 Economie

Lucas Bols verkoopt minder jenever en vieux

12 Sport

Koeman blij met briefje van assistenten

Advocaten agenten fatale aanhouding Mitch Henriquez:

'Agenten in gevaar na opheffen anonimiteit'

SCHIPHOL — De agenten die veroordeeld zijn voor de fatale aanhouding van Mitch Henriquez in juni 2015, vrezen nog altijd voor hun veiligheid en die van hun gezin, als hun identiteit bekend wordt. Dat vertelden de advocaten, Thijs Kelder en Caroline de Sitter, vandaag tijdens een niet-inhoudelijke behandeling van het hoger beroep van deze zaak voor het Haagse hof, voor de gelegenheid uitgeweken naar de extra beveiligde locatie op Schiphol.

De agenten, afgeschermd in de rechtszaal, met vervormde stemmen en aangeduid als DH01 en DH02, hebben volgens advocaat De Sitter heel lang getwijfeld of ze in hoger beroep moesten gaan tegen het vonnis. Dat komt doordat zij zich grote zorgen over hun veiligheid maakten en nog altijd maken. "De behoefte om deze zaak achter zich te laten is heel groot. Maar omdat hij naar eer en geweten heeft gehandeld, kan hij zich niet met het vonnis verenigen", zegt De Sitter.

De twee agenten werden kort na de dood van Henriquez heel zwaar en heftig bedreigd. DH01 moest met zijn gezin onderduiken. De rechtbank in Den Haag veroordeelde de twee agenten eind vorig jaar tot een voorwaardelijke celstraf van zes maanden, met een proeftijd

van een jaar. "De eerste aanleg werd overheerst door verzoeken, wensen en nieuwe stukken aan de kant van de nabestaanden", zei advocaat Kelder namens de twee agenten. De verdediging had zich volgens hem 'bewust terughoudend' opgesteld vanwege de gevoeligheid van de zaak. "Dat is achteraf gezien een verkeerde keuze geweest, de verdediging is daardoor geschaad." Het pleidooi van de advocaten moest vorig jaar zelfs diverse keren onderbroken worden 'omdat de advocaat van de nabestaanden berichten en documenten stuurde naar de voorzitter van de rechtbank'. Kelder heeft dat naar eigen zeggen nog nooit meegemaakt. "In hoger beroep moet dat echt anders."

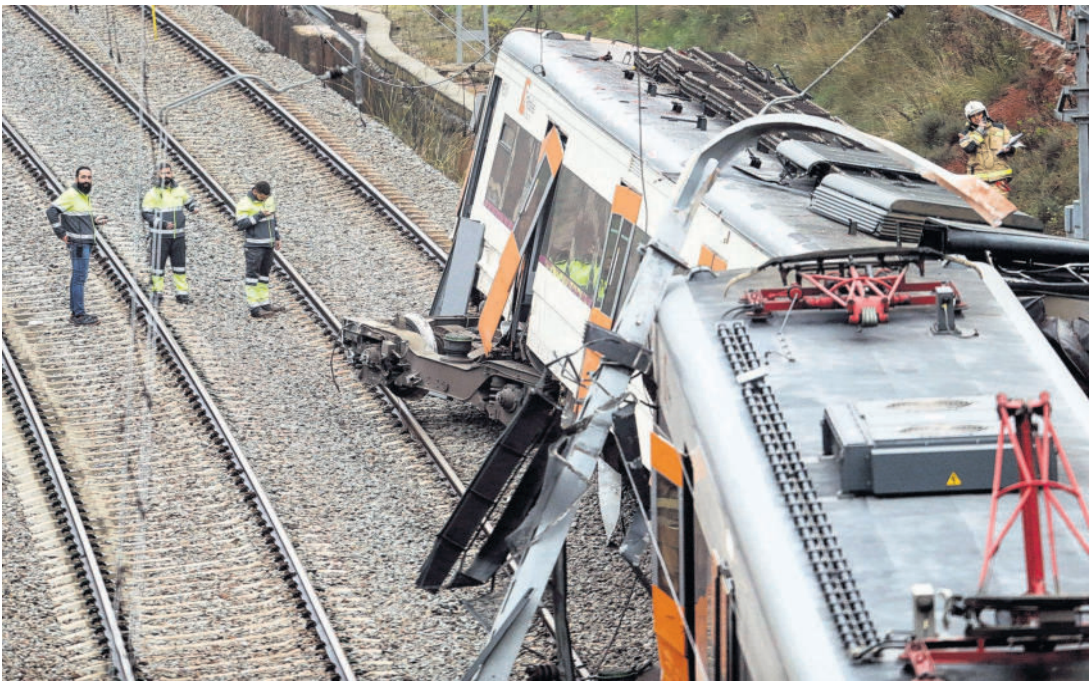
Fatale arrestatie
Henriquez overleed een dag

nadat hij was aangehouden op een muziekfestival in Den Haag, eind juni 2015. Er waren vijf agenten voor nodig om de grote en sterke 42-jarige Arubaan in bedwang te krijgen. Twee van de betrokken agenten zijn strafrechtelijk vervolgd. Het door de agenten toegepaste geweld bij zijn arrestatie zijn Henriquez vervolgens fataal geworden.

De familie van Henriquez probeert al tijden de identiteit van de agenten openbaar te krijgen. De familie wil dat onder meer weten als hulp bij de rouwverwerking en nu hebben ze het gevoel in een 'spookproces' te zitten. "Juist een proces dat handelt over de dood van een burger door toedoen van overheidsdienaren dient volledig transparant te zijn", aldus Richard Korver, advocaat van onder anderen de moeder van Henriquez.

Het Openbaar Ministerie liet weten dat wat justitie betreft, de agenten afgeschermd en anoniem blijven. Het hof beslist op 5 december over deze en andere verzoeken.

Dode en gewonden door treinongeval Barcelona

De ontsporing was het gevolg van een aardverschuiving.

BARCELONA — Door het ontsporen van een trein vanochtend bij Barcelona is één dode gevallen en raakten zes mensen gewond.

Spaanse media repten aanvankelijk van zwaargewonden, maar de dienst burgerbescherming meldde later dat er alleen lichtgewonden

zijn gevallen. De ontsporing was het gevolg van een aardverschuiving. Onder de gewonden is de machinist. Het Spaanse

persbureau *Europa Press* meldde dat hulpverleners ongeveer 150 passagiers uit de trein hebben gehaald.

De trein ontspoorde tussen de plaatsen Terrassa en Manresa, ten noorden van Barcelona.

Blokhuis: Inenten belangrijk maar vrijwillig

DEN HAAG — Staatssecretaris Paul Blokhuis (Volksgezondheid) neemt maatregelen om te voorkomen dat nog minder ouders hun kinderen laten inenten tegen besmettelijke ziektes. Het blijft voorlopig bij extra voorlichting. Mensen dwingen tot vaccineren gaat de bewindsman nu nog te ver, schrijft hij aan de Tweede Kamer.

Uit cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat de deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma in

2017 voor het derde jaar op rij licht is afgenomen. "Hoewel de gemiddelde percentages voor de meeste vaccinaties nog boven de 90 liggen,

vind ik de waargenomen daling een zorgelijke ontwikkeling", aldus Blokhuis.

"Verreweg de meeste ouders kiezen er gelukkig voor om hun kinderen te laten vaccineren", benadrukt de staatssecretaris. "Maar er is ook een groeiende groep ouders die niet meedoet. Ik neem de zorgen die bij hen leven heel serieus en wil er alles aan

doen om hen te voorzien van goede, betrouwbare informatie."

Blokhuis wil dat de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in gesprek gaat met alle ouders die hun kind niet aan het Rijksvaccinatieprogramma laten deelnemen. Ook wil hij misleidende campagnes tegen vaccinatie, die rondgaan op bijvoorbeeld sociale media, actief weerwoord gaan

bieden. Mogelijk krijgt de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd daarin een rol. Uitgangspunt is en blijft vrijwilligheid. "Er is nu nog geen sprake van een acuut risico op een uitbraak", aldus Blokhuis. Gezien de huidige, nog altijd zeer hoge vaccinatiegraad, zou een vaccinatieplicht volgens hem 'disproportioneel' zijn. Hij spreekt van een 'uiterste maatregel'.

Misdaadjournalist niet in studio om dreiging

AMSTERDAM — Misdaadjournalist John van den Heuvel mag vanwege de dreiging van een aanslag door criminelen voorlopig niet tijdens de uitzending in de studio zijn van het programma RTL Boulevard. Hij bevestigt een bericht daarover van *Het Parool*.

RTL Boulevard wordt uitgezonden vanuit een studio aan het Leidseplein in Amsterdam. Burgemeester Femke Halsema, de hoofdofficier van justitie en politiechef Pieter-Jaap Aalbersberg vinden het risico te groot dat op deze locatie een aanslag op het leven van Van den Heuvel wordt gepleegd. Hij wordt al sinds december vorig jaar beveiligd door de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB), omdat vanuit het criminele milieu ernstige dreigementen aan zijn adres zijn ontvangen. Het is niet duidelijk waarom de dreiging ernstiger is geworden dan voorheen. Over de details van de dreiging doet zo-

wel hij als de overheid geen mededelingen. In december deed de journalist aangifte tegen No Surrender omdat hij werd bedreigd, maar het is niet duidelijk of er een verband is tussen die aangifte en de huidige dreiging.

Van den Heuvel weet niet hoelang de maatregel zal duren. Hij zegt enorm te balen. "Ik begrijp dat dit de consequentie kan zijn als er bepaalde dreiging is, maar ik vind dit het slechtst denkbare signaal aan het criminele milieu. Dit is precies wat criminelen beogen", stelt hij. "Tot op heden is alles in het werk gesteld om mij mijn werk als journalist te laten blijven doen, maar het is jammer dat een belangrijk platform voor mij nu een stuk moeilijker te bereiken valt."

Journalistenvakbond NVJ noemt het een 'klap in het gezicht van de Nederlandse journalistiek en heel dramatisch dat dit in Nederland nodig is'.

Kinderrechten in beeld

Foto: Nadine Sulas

ORANJESTAD — Tekeningen over de rechten van het kind sieren expositiezuilen langs het Lineair Park. Daar was vanmiddag om drie uur, ter hoogte van het Surfside Marina, de feestelijke opening van een pop-up expositie over kinderrechten 'Esaki ta mi Derecho' door Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba (TpH). Vandaag is het namelijk de Internationale Dag van de Rechten van het Kind.

Zie ook pagina 3 'Pop-up expo met tekeningen over kinderrechten'.

Mensenrechtenhof eist vrijlating Demirtas

STRAATSBURG — Het Europees Hof voor de Mensenrechten eist dat Turkije zo snel mogelijk een einde maakt aan het voorarrest van Selahattin Demirtas, tenzij nieuwe bewijslast de voortdurende detentie rechtvaardigt.

Turkije moet ook 25.000 euro aan schadevergoeding en onkosten betalen aan het voormalige hoofd van de pro-Koerdische oppositiepartij HDP. Dat heeft het hof bepaald in een zaak die Demirtas, één van de bekendste politici van Turkije, in Straatsburg had aangespannen vanwege zijn arrestatie eind 2016 en het erop volgende voorar-

rest. Hij zou zich schuldig hebben gemaakt aan terroristische propaganda. Het hof aanvaardt dat Demirtas is opgepakt op grond van de 'redelijke verdenking' dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. Maar de duur van het voorarrest is onvoldoende te rechtvaardigen. Hij werd door zijn detentie bewust beperkt in zijn politieke vrijheid, met name tijdens het referendum over grondwetswijzigingen en de presidentsverkiezingen. Demirtas werd in september tot ruim vier jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens terroristische propaganda. Hij wordt van meer zaken beschuldigd. Toen hij werd veroordeeld, zat hij al 23 maanden in voorarrest.

Advocaat: Geef Asia Bibi Duits paspoort

FRANKFURT — De advocaat van Asia Bibi wil dat Duitsland Bibi het staatsburgerschap verleent. De katholieke vrouw werd onlangs door het Pakistaanse Hooggerechtshof vrijgesproken van godslastering. Eerder kreeg ze daarvoor de doodstraf.

Foto: AFP

Saif-ul-Mulook vertelde op een persconferentie in Frankfurt dat Bibi en haar familie een paspoort nodig hadden om het land te verlaten. "Als de Duitse kanselier haar ambassadeur opdraagt om Bibi, haar man en haar twee dochters een Duits paspoort te geven, kan niemand haar nog voor één seconde tegenhouden omdat ze niet langer Pakistaans is", voegde hij eraan toe. De Duitse regering heeft nog niet gereageerd. Duitsland gaf eerder aan in overleg

Saif-ul-Mulook

met Pakistan en andere landen te zijn over asielaanvragen. In Pakistan wordt dagelijks betoogd door mensen die de dood van de rechter en Bibi eisen. Volgens Pakistan is de vrouw in veiligheid. Bibi's advocaat is gevlucht en is opgevangen in Nederland.

ASK FOR OUR FINANCING PLAN

OUR AFFORDABLE, PERSONALIZED SERVICES
ARE GREAT FOR ANYONE WHO WANTS TO UPDATE
A SPACE IN THEIR HOME.

www.facebook.com/s.fordfurnishingsaruba/

Hours - Mon-Sat 9 AM To 6 PM.

Schotlandstraat 38 - +297 587 0830

SPECIALS

15% OFF STOREWIDE

25% OFF ON "CB" MATTRESSES &
ADJUSTABLE BEDS

CLEARANCE ITEMS UP TO 85% OFF

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

Kidneys²⁹⁷

Be aware, stay healthy!

**SHOP
(BLVD)**

**Black Friday Week
Specials**

OPEN 8AM-8PM DAILY

Spend 100 awg Get 15 awg Off
Spend 200 awg Get 40 awg Off
Spend 300 awg Get 60 awg Off
**Spend 400 awg Get
100 awg off awg**

**Early Bird
discounts from
8AM-10AM**

XMAS TREE SURPRISES

Outlet Deals
**Buy 3 & get
the 4th Free**

* VALID NOV 18 - NOV 23RD *

OOMEN DE CUBA
Advocaten - Lawyers

Wij zijn op zoek naar een:

Secretarieel/Administratief medewerk(st)er

Als secretarieel/administratief medewerk(st)er voer je ondersteunende werkzaamheden uit voor het kantoor en de advocaten. De werkzaamheden bestaan o.a. uit:

- het voorbereiden van correspondentie
- het bemannen van de receptie en de telefoon
- agendabeheer, archiefbeheer
- het aanmaken en verwerken van dossiers
- het bewaken van actiepunten, debiteurenbeheer
- het voeren van de financiële administratie, kasbeheer, facturatie

Wij bieden:

- een informele werkomgeving met een zakelijk karakter
- een afwisselende functie met ruimte voor initiatief
- mogelijkheden voor opleiding en ontwikkeling

Wij vragen:

- minimaal afgeronde HAVO/EPI opleiding
- uitstekende beheersing van Nederlands, Engels, Papiament en Spaans
- betrouwbaarheid, servicegerichtheid, representatief, stressbestendig

Geïnteresseerd?
Lever dan uw sollicitatie, voorzien van CV, uiterlijk op 23 november 2018 in bij:

Oomen De Cuba
T.a.v. Jill M. de Cuba
L.G. Smith Boulevard 94, Royal Plaza suite 230-231
Oranjestad
T. 5883030
jill@odclegal.com

**STROOM
ONDERBREKING**

In verband met noodzakelijke werkzaamheden zijn wij genoodzaakt de energievoorziening te onderbreken op:

**Donderdag
22 november 2018**

8:00 uur t/m 16:00 uur 's middags

OMGEVING

**Paradera (gedeeltelijk), Seroe
Patrishi (gedeeltelijk), San Barbola
(gedeeltelijk), Rooi Afo (gedeeltelijk),
Seroe Blanco (gedeeltelijk),
Modanza (gedeeltelijk), Caya
Totomo en Tanki Leendert
(gedeeltelijk).**

Onze excuses voor het ongemak dat dit kan veroorzaken.

ELMAR
Redefining Energy

Pa mas informacion yama 523-7100 of e-mail nos via customerservice@elmar.aw

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

BUCUTI & TARA
BEACH RESORT • ARUBA

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:
Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

WELLNESS EXPERIENCE SUPERVISOR

- Strong leader to create and execute world class wellness experience
- Outgoing personality with excellent interpersonal & sales skills
- Passion and interest in health and holistic wellness
- Nutritional expertise preferred
- Experience in hospitality, wellness or service related industry
- Self starter with great organizational skills
- Excellent compensation according to experience

F&B Manager

- Exemplify the highest standards of honesty and integrity.
- Highly confident in your abilities and detail-oriented.
- A team player and excellent communication skills.
- Have a love and passion for the hospitality industry.
- Lead the team by example and know when and how to support the staff
- Ready to take on ownership of the complete front of the house operations
- Fluent in English; German is a plus
- Minimum of 5 years experience in F&B Management in a 5 star hotel environment

FRONT DESK SUPERVISOR

- Previous experience is an asset
- Excellent leadership and team management skills
- Fluent in English with excellent written and verbal communication
- Strong guest service orientation and training skills preferred
- Degree or diploma (preferred in hospitality and/or Tourism Management)

HOTEL CONCIERGE / FRONT DESK AGENT

- Preferably with experience in customer service
- Proficiency in English; Italian and/or German is a plus
- Excellent communication skills
- Polite and confident with a great deal of patience
- Ability in multitasking and time-management
- Aptitude in resolving issues with a customer-focused orientation
- High school diploma; degree in hotel management or relevant field will be a plus

HR Director & PR

- Lead employee development and training initiatives, to ensure maximum performance in accordance to hotel standards and staff engagement
- Maintain and update HR procedures & stay updated on labor laws and ensure company compliance
- Liaison with accounting on payroll, and other issues
- Interest in community involvement projects & sustainability
- Social Media Marketing
- Organize and host press/journalist visits
- Maintain overview of tech stack, optimize use of current platforms and consider new software and or procedures and oversee implementation with the IT team
- Minimum 5 years leadership experience

Please send your resume by Email: jobs@bucuti.com or Fax: 582-5272 or Call: 583-1100 ext 136 for appointment. Before applying, please register at DPL

**save big in
November**

**get additional 20% discount
on your next smartphone
purchase at**

B BOOLCHAND'S

**when signing up for a
LTE unlimited postpaid plan**

**visit our
store today**

Digicel

BEKENDMAKING

Aruba,

Geachte abonnee,

Bent u één van onze abonnees die een automatische incasso bij de bank heeft?
Betaalt u minder dan Afls. 36,00 per maand? Dan verzoeken wij u uw opdracht met spoed aan te passen.

Of hebt u misschien een openstaande saldo, dan raden wij u aan contact op te nemen met Zulaika op telefoon nr 582-4333.

U kunt uw abonnementbetalingen online doen. Onze bankrekening nummers zijn als volgt:

Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903
Banco di Caribe rekening nr. 81027801
RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190

Onderzoek naar oedeembeleid

ORANJESTAD — Een Nederlandse student doet onderzoek omtrent het beleid over oedeem (ook bekend als zwelling) op Aruba. Het onderzoek heeft als doel een betere samenwerking en doorverwijsbeleid met de huisartsen en specialisten op Aruba te creëren. Momenteel bestaat er namelijk nog geen juist doorverwijsbeleid van de huisartsen en specialisten naar oedeemfysiotherapeuten.

Student Sherilyn de Jonge zit in haar examenjaar huidtherapie aan de Haagsche Hogeschool en doet dit onderzoek als onderdeel van haar stage op Aruba. Het onderzoek bestaat uit een enquête met twintig vragen omtrent oedeem en het beleid hiervan, die naar huisartsen en specialisten is verstuurd.

Oedeem

Oedeem is een aandoening waarbij er sprake is van verslechterde kwaliteit of stroomis in het lymfe- of bloedcirculatiesysteem. Oedeem (of zwelling) zou een veel voorkomende aandoening op Aruba zijn, maar is een onerkend probleem op het eiland.

Vormen

Lymfoedeem kan bijvoorbeeld na borstkanker en andere vormen van kanker voorkomen wanneer er lymfeklieren zijn weggehaald of na bestraling. Iemand kan ook geboren worden met een afwijking in het lymfesysteem, met lymfoedeem tot gevolg. Na een trauma kan ook chronisch oedeem ontstaan

door beschadiging van de lymfevaten. Lymfoedeem verhoogt het risico op infecties zoals wondroos (cellulitis/erysipelas), die indien niet tijdig behandeld worden, ernstige gevolgen kunnen hebben. Bij slechte bloedcirculatie in de benen (veneue insufficiëntie) kan veneus oedeem ontstaan. Indien dit niet juist behandeld wordt, kan het leiden tot slecht genezen-de wonden in de onderbenen (bekend als ulcus cruris) met verhoogd risico op infecties. Door een juist doorverwijsbeleid kunnen deze problemen voorkomen worden of sneller verholpen worden, is de stelling van het onderzoek van De Jonge.

Gevallen

Op de vraag van de *Amigoe* om hoeveel gevallen het zou gaan op het eiland, antwoordt Heidi Dijkhoff-Laufer, fysiotherapeut van Fysio Actief, dat er op Aruba helaas nog geen cijfers bekend zijn omtrent mensen met oedeem. “Wel zie ik als oedeemfysiotherapeut twee tot vier nieuwe oedeempatiënten per week. En ik werk vol-

tijd, waarvan ik per dag zeker twaalf tot veertien patiënten met oedeem behandel. Dit kunnen lymfoedeem-, veneus oedeem- of lipoedeem-patiënten zijn. Ik zou het aantal patiënten kunnen aangeven per jaar, maar dat geeft geen reëel beeld van de situatie op Aruba, juist omdat er maar een gedeelte van de patiënten wordt doorverwezen”, zegt ze.

Volgens Dijkhoff-Laufer wijst internationaal onderzoek uit dat ongeveer 50 procent van de wereldbevolking aan een of andere vorm van oedeem lijdt. “Een ander onderzoek geeft aan dat 30 procent van borstkankerpatiënten lymfoedeem

ontwikkelt na verwijderen van de okselklieren.”

Lezing

Op uitnodiging van internist-infectioloog Visschers van de Internistenpoli van het Horacio Oduber Hospitaal (HOH), werd onlangs een lezing gegeven door de stagiaires huidtherapie Sherilyn de Jonge en Evita Stultiens samen met Dijkhoff-Laufer. De lezing was speciaal georganiseerd voor de internisten, zaalartsen en co-assistenten. Tijdens deze lezing werd verteld wat oedeem is, hoe het behandeld kan worden en wat de complicaties zijn wanneer er geen tijdige of correcte oedeemtherapie wordt toegepast.

leid bij oedeempatiënten naar de oedeemtherapeut. Zo worden er basisvragen over opleiding, ervaring en de gegevens van de praktijk gesteld. Daarna worden er dingen gevraagd over de communicatie tussen verschillende zorgdisciplines, de kennis van lymfoedeem en de kennis omtrent de werkzaamheden van een oedeemtherapeut. Ook wordt er gevraagd wat er nog verbeterd kan worden aan de doorverwijzing en of de specialisten of huisartsen openstaan voor een lezing over oedeemtherapie en het beleid hiervan, zo legt De Jonge uit. Naar alle verwachting is het onderzoek medio februari afgerond, ‘dus hopelijk eind februari 2019 hebben we de resultaten van het onderzoek’.

Het vege lijf

Een gewonde man wist zaterdagmiddag rond half twee de politiewacht van Oranjestad te bereiken. Hij had meerdere schotwonden. Ambulancepersoneel wist hem te stabiliseren en het slachtoffer werd met spoed naar het ziekenhuis vervoerd. De schietpartij zou zich hebben afgespeeld in de Caya Juan Kock in de wijk Dakota. De recherche en de technische politie hebben de zaak in onderzoek. Getuigen van het gebeurde worden opgeroepen om met de tiplijn 11141 van de politie te bellen.

In de pijp genomen

Tijdens een surveillance in de Driemasterstraat zag de politie een blauwe auto. Ze gaven de chauffeur een stopteken voor een huis op Madiki Kavel. De bestuurder reed het erf van Madiki Kavel op. De politie constateerde dat de bestuurder onder invloed van alcohol verkeerde, hij had bloeddoorlopen ogen, zijn adem rook naar alcohol en hij reageerde traag. Hij moest in het pijpje blazen, maar was hiertoe niet in staat. De man werd toen aangehouden en naar de wacht overgebracht voor nader onderzoek.

Rommelhok

De centrale stuurde de politie naar Tanki Leendert, waar een diefstal zou hebben plaatsgevonden. Ter plaatse aangekomen spraken de agenten met de eigenaar van het woningproject, C. Volgens C. had een buurman hem gebeld om te vertellen dat onbekenden in de opslagruimte hadden ingebroken. Het hangslot was doorgeknipt, en er stonden een verfmachine en een lasmachine buiten de opslagruimte. Toen hij de opslagruimte ging controleren, zag hij dat erin was gerommeld, hij miste echter niets. De politie nam aangifte van poging tot diefstal op.

Overvalzaak ‘Chroom’ volgend jaar voortgezet

Foto: Archief foto

Ingelagen vitrines bij de juwelier.

WILLEMSTAD — De overvalzaak tegen de man Ryangelo Z. kon vorige week niet inhoudelijk behandeld worden. Z. staat in februari volgend jaar terecht voor zijn betrokkenheid bij de overval die is gepleegd op Gandelman Jewelers op Aruba op 28 januari 2012. Z. zit niet meer op Aruba vast, omdat hij ook daar is bedreigd. Hij is naar Nederland overgebracht.

De zaak kon niet inhoudelijk worden behandeld omdat zijn advocaat hem persoonlijk te woord wilde staan, maar daarvoor niet naar Nederland is afgereisd. Hij moet met zijn cliënt via een video-conference overleggen over het onderzoek.

Z. zou de overval samen met de tot drie jaar celstraf veroordeelde Jean Carlo Coffie (30) hebben gepleegd. Dat blijkt uit het dossier ‘Chroom’. De man beriep zich eerder kennelijk op zijn zwijgrecht, maar volgens de rechter heeft hij zijn betrokkenheid inmiddels bekend.

Bij de overval op Aruba, waarbij de bewaker met een vuurwapen is bedreigd en meerdere vitrines kapot zijn geslagen, zijn 42 Rolex-horloges ter waarde van 416.000 gulden weggenomen. Indien veroordeeld, zal het OM, net als in het geval van de veroordeelde Coffie, een ontnem-

mingszaak starten. Het OM vorderde eind vorige maand een bedrag van 52.000 gulden van Coffie. Het OM besloot deze zaak op Curaçao te vervolgen en eiste eerder zes jaar gevangenisstraf tegen Coffie, maar hij kreeg daarvan de helft opgelegd, waarop het OM in hoger beroep is gegaan. Coffie is zelf ook in hoger beroep gegaan, maar heeft het beroep inmiddels ingetrokken, bevestigde OM-woordvoerder Norman Serphos eerder. Deze hoger beroep-zaak wordt op 29 november aanstaande behandeld.

‘Pretu’

Volgens het OM werd deze overval gepleegd door de ploeg van Luigi ‘Pretu’ Florentina, die tijdens de beginfase van het proces naar de moord op Helmin Wiels op 5 mei 2013, opgehangen in zijn cel in het Barber-politiecel-

lencomplex werd gevonden. De groep werd volgens het OM tevens herkend op camerabeelden en ook de DNA-sporen van Coffie en Z. zijn op een helm achtergelaten. In het dossier bevinden zich, naast de reisbewegingen van Coffie en de crew, ook verklaringen van een anonieme bedreigde getuige, genoemd H41, verklaringen van de getuigen Julius B. (broer van Florentina), van Givenchy M. en van Elvis ‘Monster’ Kuwas (schutter van Wiels). H41 verklaarde dat bij deze overval de volgende personen betrokken waren: Coffie, die volgens hem Café wordt genoemd; Pretu (wijken Florentina); Jojo (getuige weet echte naam niet); Shurendy (de man O.); en ook Payo (de man N.). Verder meldde hij dat de groep vaker samen overvallen pleegde en tevens dat Coffie zelf had gezegd dat zij (de groep, red.) gezamenlijk naar Aruba zijn gegaan om deze overval te plegen. Verder verklaarde M. dat Florentina aan hem heeft verteld dat hij de overval op juwelier Freeport in het Renaissance Curaçao georganiseerd had en dat de twee overvallers ene Jojo en een

jongen uit Kustbatterij waren. Hij herkende de man Z. als Jojo en Coffie als de andere jongen. Ook verklaarde hij dat hij van Burney ‘Nini’ Fonseca – de tot 25 jaar cel veroordeelde schakel tussen de intellectuele en de uitvoerende daders achter de moord op Wiels – hoorde dat zij voor de buit bij Jojo en de man uit Kustbatterij moesten zijn. Voorts heeft B. verklaard dat zijn broer aan hem vertelde dat hij samen met zijn ploeg de overval op de juwelierszaak op Aruba had gepleegd, dat zijn broer samen met zijn ploeg op dezelfde vlucht naar Aruba is gereisd, dat indien de politie wil weten wie er aan de overval op Aruba hebben deelgenomen zij dan de vluchtlst moet raadplegen, en dat Florentina hem drie horloges liet zien, waaronder een Rolex.

De vluchtgegevens zijn opgevraagd en op de heenreis van 27 januari 2012 stonden Florentina, Z., Coffie en een man, Shurendy O., op de lijst. De overval werd de volgende dag gepleegd en de dag daarna reisde het viertal terug naar Curaçao. Zij checkten bijna gelijktijdig in.

Enquête

In haar enquête stelt De Jonge 20 vragen met betrekking tot het doorverwijsbe-

CDA wil onderzoek naar contract Brons

DEN HAAG — Regeringspartij CDA vraagt om een onderzoek naar de afspraken tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en topambtenaar Henk Brons. Aanleiding is het bericht dat Brons maandenlang een buitenlandvergoeding kreeg, terwijl hij vooral werkzaam was in Den Haag.

Brons had gedurende negen maanden een dubbele baan als vertegenwoordiger van Nederland op Curaçao, Aruba en St. Maarten én als waarnemend directeur van de directie Koninkrijksrelaties van het ministerie van BZK. In die periode was hij slechts 18 dagen op Curaçao en 26 dagen op St. Maarten en Aruba, maar kreeg toch een vergoeding voor verblijf in het buitenland. Het nieuws werd gebracht door de omroep NOS, inclusief een foto van Brons, oud-minister Ronald Plasterk en Maria Liberia Peters van de PNP, die volgens de omroep destijds premier was. Ronald

van Raak van de oppositiepartij vroeg eerder al opheldering over de hoge vergoeding. Volgens het ministerie was de vergoeding rechtmatig, omdat Brons in principe op Curaçao woonde en tijdelijk in Den Haag werkte. Het CDA vindt dat de afspraken onderzocht moeten worden. “Wilt u de Auditdienst Rijk de opdracht geven de totstandkoming en uitvoering van dit contract te onderzoeken”, vragen de Tweede Kamerleden Joba van den Berg, Pieter Omtzigt en Harry van der Molen aan minister van Binnenlandse Zaken Kajsa Ollongren en minister Wopke Hoekstra van Financiën. Ze willen inzage in de contracten met Brons en willen weten wie er precies toestemming heeft gegeven voor de buitenlandvergoeding. Ook vragen ze of vergoedingen wel eens worden terugbetaald door ambtenaren. Tot slot vragen de CDAs om een persoonlijk oordeel van de twee ministers. “Heeft u nog een inhoudelijk en moreel oordeel over de verstrekte vergoedingen en de wijze waarop daarmee is omgegaan?”

Minister Dangui Oduber:

‘AruBIG geeft afgestudeerde Arubanen een kans om hier te werken’

ORANJESTAD — “Ik sluit de mogelijkheid van een dialoog niet uit”, zegt minister Dangui Oduber (MEP) van Volksgezondheid over de invoering van de AruBIG, “als de argumenten maar goed zijn. Het is niet nodig om voor elke oplossing tien problemen aan te dragen. De AruBIG is een serieuze zaak en geen spel. Onze *yiunan di tera* verdienen een kans om hier te kunnen werken.”

Oduber heeft al meerdere keren aangegeven dat hij de discussie over de AruBIG zat is. In een persverklaring die hij donderdag stuurde, zegt hij: “Jarenlang is erover gesproken en de afgelopen zeven maanden hebben we gediscussieerd, zonder dat er een eind aan kwam. Maar de AruBIG is er voor Aruba, met het doel om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg hoog is en dat Landskinderen die in de regio medicijnen hebben gestudeerd, kunnen terugkomen om hier te werken.”

Manipulatie

De voorzitter van de Huisartsenvereniging (Hava), Joaquin van Trigt, gaf woensdag op *Power FM* een radio-interview en de persverklaring van de minister is een reactie op dat interview.

“Het is onbegrijpelijk dat dokter Van Trigt informatie manipuleert door te stellen dat AruBIG alleen voor basisartsen is. Het is logisch dat iemand die als basisarts is afgestudeerd, op Aruba niet

als huisarts kan werken. Want huisarts is een specialisatie op zich. Laten we serieus blijven en met goede argumenten komen.”

Hava

De voorzitter van de Hava zei in het radio-interview onder andere dat Aruba kleinschalig is, waardoor hier niet de expertise is om de kwaliteit van de zorg te beoordelen en diploma's te bekijken. Vandaar dat Nederland dat voor Aruba doet. Van Trigt stelt dat uit beoordelingsrapporten blijkt dat er studenten zijn die in Costa Rica en Colombia hun studie hebben afgerond, en een paar competenties missen.

“Tijdens je studie leer je bepaalde vaardigheden, zoals medische vaardigheden, het verrichten van ingrepen en communicatie. Die vaardigheden moet je beheersen om het diploma te krijgen. Daar moet je als patiënt ook op kunnen vertrouwen.” De Hava-voorzitter zegt dat de AruBIG niet gelijk is aan de Nederlandse BIG. “De AruBIG geeft geen internationale erkenning.” Hava is volgens de voorzitter niet pro-Nederland of pro-regio. “Wat we willen is een inter-

nationaal niveau handhaven en dat kan via Nederland. Daar zijn alle medische universiteiten internationaal geaccrediteerd.”

Van Trigt merkt ook op dat de toelatingseisen om in Nederland medicijnen te studeren, hoger liggen dan in de regio. “In Nederland moet je vwo hebben, in de regio kun je ook worden toegelaten na het doen van een toelatingstoets.”

Competenties

De Volksgezondheid-minister laat weten dat de komst van een Kwaleitsinstituut het hart van de AruBIG vormt. “Het is niet de vraag of we de lat hoger gaan leggen, we willen juist dat onze medische standaarden zo hoog mogelijk zijn. De competentie communicatie kan geen reden zijn om te zeggen dat iemand die in de regio heeft gestudeerd, minder expertise heeft.”

Daarom overweegt de minister om het accrediten van Europa en de Verenigde Staten te combineren met de regio. De bewindsman vindt dat de Hava niet moet doen alsof de introductie van de AruBIG de kwaliteit van de zorg op Aruba verlaagt, alleen maar omdat een Arubaan zich in de regio heeft gespecialiseerd.

21e editie 'Caribbean Islands in Between' Aandacht voor Caribische taal en cultuur bij de UA

ORANJESTAD — De 21e editie van de conferentie 'Caribbean Islands in Between' bracht afgelopen week zo'n zestig academici uit de regio naar de Universiteit van Aruba (UA). In samenwerking met de University of Puerto Rico, de University of the West Indies en de University of the Virgin Islands organiseerde de UA namelijk een conferentie over de talen, literatuur en cultuur uit de Caribische regio.

De conferentie bracht academici samen van achttien verschillende universiteiten in het Caribisch gebied, Europa en de Verenigde Staten. Drie dagen lang werden er presentaties en lezingen gehouden en werd er van gedachten gewisseld over literatuur, politiek en taal in Caribische regio. De conferentie trapte op donderdag af met de Caribische academicus Peter Roberts, emeritus hoogleraar van Caribische talen. Hierbij presenteerde hij zijn nieuwste boek 'A response to enslavement: playing their way to virtue' dat dit jaar verscheen. Hij besprak de kritische rol van spel in het menselijk bestaan als de basis voor de omgang met onderdrukking, en ook de lessen die de moderne samenleving daaruit kan trekken.

Het huidige imago van de Caribische eilandbewoners als 'blijde, dansende mensen' stamt uit de tijd van de slavernij, zo legt Roberts uit. Tijdens zijn presentatie haalde hij diverse bekende liedjes aan als voorbeeld van de expressie van onderdrukking.

Sessies

Hierna volgden op donderdag, vrijdag en zaterdag diverse presentaties en lezingen waarbij literatuur, politiek, cultuur en taal centraal stonden. Zo werd er aandacht besteed aan taal in het onderwijs, met bijdragen van onder meer IPA en UA over het onderwijs op Aruba. Ook op het gebied van muziek en cultuur was er een populaire sessie met aandacht voor onder meer reggae, steelpan-muziek en Calypso. Daarnaast waren er ook presentaties over bestuur en de maatschappij in de Caribische regio. Op taalkundig gebied waren er diverse sessies over Creoolse en inheemse talen op de eilanden, waarbij er speciaal aandacht werd besteed aan het Papiaments. Hierbij werd ook de naam van

taalkundige Joyce Pereira meerdere keren genoemd, zij was namelijk op dat moment op Curaçao om haar proefschrift te verdedigen.

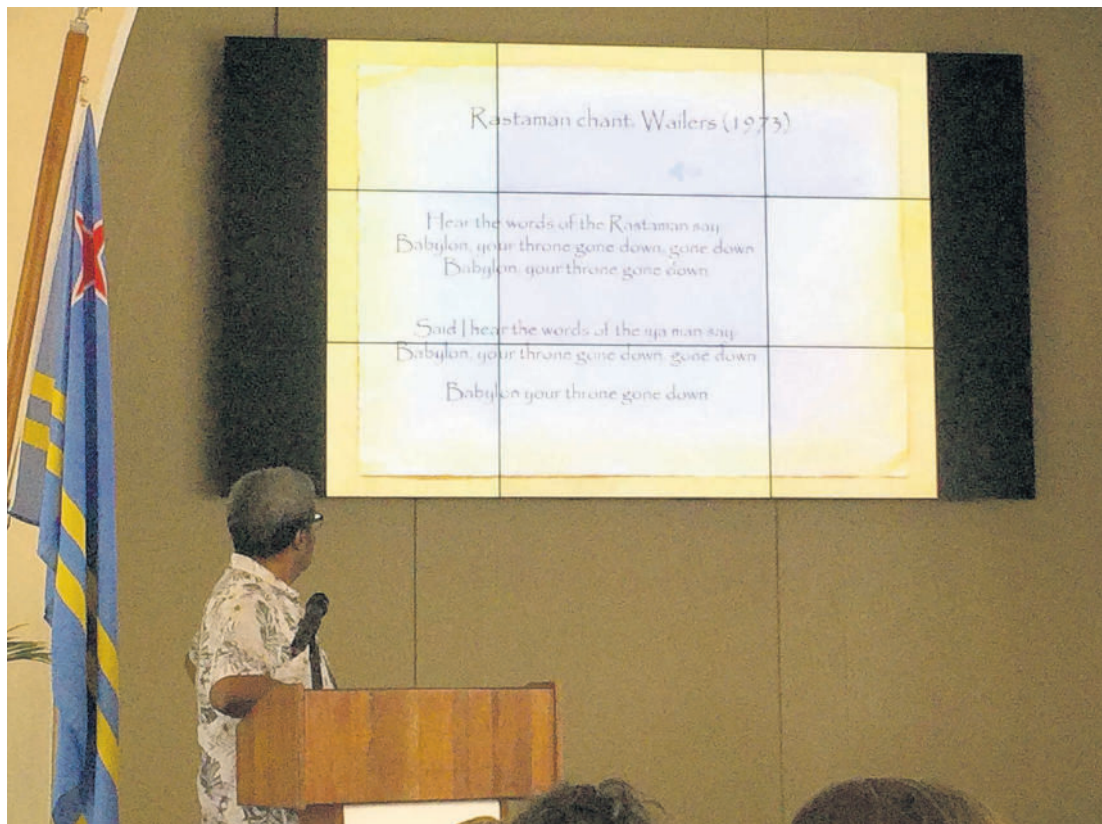
Cultuur opsnuiwen

Behalve lezingen en presentaties konden de academici ook wat cultuur opsnuiwen tijdens hun verblijf op het eiland, zo konden zij op zaterdag gebruik maken van een bustour die langs alle bezienswaardigheden in San Nicolas reed. Daarna volgde ook een bezoek aan Fort Zoutman. Volgens de deelnemers was het juist van belang om los van de conferentie de cultuur op de eilanden mee te maken. Het idee achter deze confe-

rentie is om meer aandacht te vestigen op de taal, literatuur en cultuur van de 'minder bekende' eilanden,

de Caribische 'Islands in Between'. De volgende conferentie vindt plaats in St. Croix volgend jaar.

Academicus en keynote spreker Peter Roberts bij de opening van de conferentie.

Pereira ontvangen in VIP-ruimte luchthaven

ORANJESTAD — Taalkundige en mede-voorzitter van Fundacion Lanta Papiamentu (FLP) Joyce Pereira werd gisteren in de VIP-ruimte van de luchthaven Reina Beatrix ontvangen door premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Cultuur-minister Xiomara Ruiz-Maduro (MEP), Onderwijs-minister Rudy Lampe (RED) en diverse Statenleden. Pereira verdedigde afgelopen donderdag haar proefschrift 'Valorization of Papiamentu in Aruban society & education, in historical, contemporary & future perspectives'. Het is de eerste PhD die zich richt op het Papiaments op Aruba. Hiermee behaalde ze met succes de graad van doctor aan de Universiteit van Curaçao (UoC). De verdediging van het proefschrift werd bijgewoond door verschillende Arubaanse politici en persoonlijkheden uit de Arubaanse onderwijswereld.

**Aruba is Beautiful!
...And Clean...**

Support:

**Fundacion
Aruba Limpi**

☎ 583-8383

**NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO**

BREAST CANCER SUPPORT GROUP
Mary Joan

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

BLACK FRIDAY

Sale **15%** off

On all 5cm & 6cm Pavers

**23
NOV**

*City line. Trottoir tegels. 3 in 1 Square. 4 in 1 Square. Round Triangle. Klinkers.

ATCO Concrete Products N.V.
Sales office(s) T: +297 582-4684

Barcadera 134 - Aruba
E: sales@atcoconcrete.aw

www.atcoconcreteproducts.com

atcoconcreteproductsnv

AMIGOE

Meer dan alléén een krant!

Sluit een abonnement bij Amigoe en maak kans om fantastische prijzen te winnen!

Nieuwe abonnees maken kans op o.a. een weekend-stay bij The Mill Resort tot een jaar gratis abonnement van Amigoe!

Ben je al abonnee?

Breng een nieuwe abonnee mee en maak kans op een gratis dagje Wellness!

Ook overal de Amigoe lezen?
Kijk dan snel op www.amigoe.com

The Mill
Resort

**ABONNEER
NU!
582-4333**

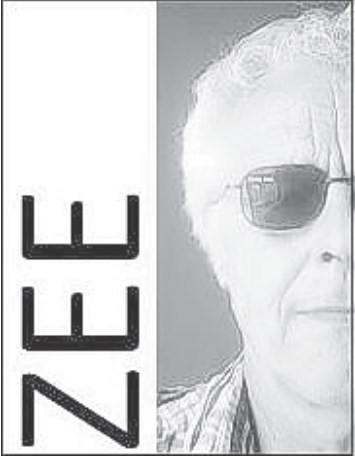
ZEE

Studeren in de regio

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Tenenkrommend, dat verslag over de rondgang van de ministers Lampe en Besaril langs onderwijsinstellingen. Het ging over het propageren van opleidingen in de regio of – zoals gisteren in een ingezonden brief was te lezen – over bangmakerij voor studeren in Nederland. Voor een kamer in Nederland moet je tegenwoordig dankzij de Brexit wel 500 euro per maand betalen, verzuchtte Onderwijsminister Lampe. 1000 florin voor een studio inclusief gas en elektriciteit. Heeft de minister ooit geprobeerd iets op Aruba te huren? Er is geen opvang voor Arubaanse studenten in Nederland, liet minister Besaril weten. Het Arubahuis verzorgde altijd die opvang. Het Arubahuis is zijn verantwoordelijkheid. Niet zeuren, maar aan het werk dus. Het Colegio Arubano deed ook een duut in het zakje: het is bijna onmogelijk om docenten te vinden voor Nederlands en wiskunde. De afgelopen jaren stuurde het Colegio verschillende docenten de laan uit omdat ze te kritisch waren ten opzichte van de schoolleiding. U mag een keer raden welke vakken die docenten gaven.

Je kunt per ongeluk een goede conclusie trekken op basis van verkeerde argumenten leert de logica ons. Zo iets speelt hier ook: domme uitspraken, maar de

boodschap is niet verkeerd. Ooit verhuisde ik als bijna achttienjarige van de provinciestad Leeuwarden naar Amsterdam om daar te gaan studeren. Geen opvang, geen begeleiding, het werd dan ook een mislukking die ik later gelukkig recht kon zetten. Voor Arubaanse studenten is de stap nog veel groter: een taalprobleem, niet in het weekend naar huis met een sporttas vol wasgoed, een cultuurschok en onvoldoende inzicht in studiekeuze. Dat veel Arubaanse studenten na enige tijd zonder diploma maar met een fikse studieschuld naar het eiland terugkeren is een algemeen bekend gegeven. Dat kun je voorkomen door opleidingen in de regio aan te bieden en leerlingen beter voor te bereiden op studies in het buitenland.

Gelukkig komen er steeds meer regionale initiatieven. Bonaire biedt sinds kort meer mbo-opleidingen aan, onze eigen universiteit heeft een succesvol tussenjaar opgezet met oriëntatiemogelijkheden, training in academische vaardigheden, prak-

tische cursussen. Wie daarna in het buitenland gaat studeren heeft een streepje voor, de kans op mislukking is ongetwijfeld gereduceerd. Het zou heel goed zijn als de ABC-eilanden gezamenlijk een plan maakten om een scala aan goede regionale opleidingen op te zetten. Nederlandse studenten stranden vaak in de eerste cursusjaren of veranderen van studie. Arubaanse studenten moeten die leerfase ook kunnen doorlopen zonder grote financiële schade. Met een regionale opleiding is zo iets financieel gezien te overzien.

Toch zou ik het jammer vinden als onze studenten alleen regionaal studeerden. De maatschappelijke en politieke horizon van veel leerlingen is op dit moment al beperkt tot Disneyland. Voor een goed begrip van de wereld is het enorm belangrijk om een aantal jaren in het buitenland te studeren. Dat hoeft niet in Nederland. Amerika is prima, Canada ook en vul maar in. We zouden ons hier moeten concentreren op basisstudies. Wie verder studeert, wie uiteindelijk een leidende rol op Aruba gaat vervullen, moet zijn horizon verbreden. Moet weten wat er achter Kralendijk en boven Paradera te koop is in deze wereld. Er is een bredere visie nodig over de regionale opleidingen en we moeten intensief samenwerken met Curaçao en Bonaire. De heren Lampe en Besaril kunnen dat als huiswerk in hun agenda schrijven. Strafwerk voor die onzinnige opmerkingen kan dan achterwege blijven.

Inventarisatie en presentatie Boy Ecury-materiaal Nationaal Archief

ORANJESTAD — Stichting ‘vrienden van het archief’ (ADA) werkt aan een project waarbij het materiaal over Boy Ecury in het Nationaal Archief (ANA) geïnventariseerd, gerestaureerd en gedigitaliseerd wordt, om dit beschikbaar te maken voor onderzoek.

Het project, gefinancierd door het Nationaal fonds voor Vrede, Vrijheid en Veteranenzorg (Vfonds) Nederland, Prins Bernhard Cultuurfonds Caribisch Gebied (PBCCG) en Unoca ging van start in januari. In december moet er een complete inventarisatie liggen en een

onderzoekshandleiding die overhandigd kunnen worden aan ANA, zodat dit gedeeld kan worden met de samenleving. Onderdeel van het project is een schoolprogramma, waarbij kinderen een presentatie kregen over het verhaal van de Arubaanse verzetsheld die op 6 november 1944 werd gefusilleerd door de Duitse bezetters op de Waalsdorpervlakte in Nederland. Projectleider Daniella Britt en vertegenwoordigers van het archief, bezochten op 5 en 6 november vier verschillende basisscholen: St. Paulus School, St. Dominicus College, St. Anna School en Colegio San Hose, om het verhaal van

Boy Ecury te vertellen. Kinderen uit de vijfde klas kregen te horen wat de rol was van Ecury tijdens de Tweede Wereldoorlog en waarom hij dit deed. Ook werd het aspect van ‘vrijheid’ als recht van de mens onder de loep genomen en dat er mensen waren die zich verzetten tegen de Duitse bezetting. Ook werd er verteld over de rol die de Lago-raffinaderij speelde in de oorlog en waarom Aruba onder vuur genomen werd door de Duitsers. Van de presentaties zijn ook filmopnames gemaakt, zodat andere scholen deze ook kunnen zien. Voor meer informatie hierover kan men contact opnemen met 583-4880.

Pop-up expo met tekeningen over kinderrechten

ORANJESTAD — Fundacion Telefon pa Hubentud Aruba (TpH) presenteert vandaag een pop-up expositie met 202 tekeningen in Lineair Park.

Deze tekeningen werden in de periode van november 2017 tot en met april van dit jaar gemaakt in het kader van het ‘Unicef Kinderrechten Filmfestival’ dat

door TpH op Aruba werd georganiseerd. 207 kinderen kregen toen de opdracht om een tekening te maken over hun idee wat kinderrechten zijn. Van vijf van die tekeningen werd een korte film gemaakt. Nu presenteert TpH alle tekeningen onder de titel ‘Esaki ta mi Derecho’. Vandaag op Internationale Dag van de Rechten van het Kind werd om drie

uur ‘s middags de pop-up expositie geopend bij Surfside Marina. De opening duurde tot zes uur ‘s middags en de expositie zal een maand te bezichtigen zijn. In het kader van de Internationale Dag van de Rechten van het Kind stond premier Evelyn Wever-Croes (MEP) tijdens haar laatste persconferentie stil bij de sociale crisis op het eiland en de geweld-

Workshop belastingstelsel

ORANJESTAD — *Iniciativa pa Desarojo pa Empresa Arubano (Idea)* organiseerde vorige week dinsdag voor de tweede keer een ‘Time for Taxes’ workshop. Dit op veler verzoek van cliënten van Idea. Sprekers tijdens de workshop waren allemaal afkomstig van het Belastingkantoor: Arjan Kisjes, Valeska Milton-Genaro en Johrainne Giron-Lacle gaven uitleg over de inkomstenbelasting, winstbelasting, bbo/bavp/bazv, loonbelasting en sociale premies, de verzamelloonstaat en de verzamelstaat opgaaf derden. Tenslotte gaf Belastingdienst-woordvoerder Meverly Romano een presentatie over alle brochures en formulieren die beschikbaar zijn en gaf uitleg over veranderingen in het belastingstelsel die gepland staan voor volgend jaar. De 35 deelnemers aan de workshop kregen casussen voorgelegd. De workshops van Idea zijn gericht op het geven van informatie aan ondernemers en zijn gratis. Check voor meer informatie de Facebookpagina Idea-Aruba.

Ingezonden

Van kleurrijk alternatief naar veldslag

DE INTOCHT van Sinterklaas werd in Eindhoven en andere randsteden negatief belicht door onder anderen Hooligans en pro-zwarte Piet demonstranten die de demonstranten van de actiegroep Kick Out Zwarte Piet, die overigens met een vergunning van de gemeente én binnen de aangewezen demonstratievelden vreedzaam protesteerden, onheus of agressief bejegenden/aanvielen. Burgermeester Jorritsma heeft het een en ander verkeerd ingeschat. De pro-pieten en Hooligans echter niet. Een eeuwenoude traditie ligt onder vuur. Het onschuldige kinderfeest is lang niet meer zo onschuldig. En op Aruba en Curaçao is er een steeds groeiend aantal mensen dat zich afvraagt hoe het vandaag de dag nog kan dat men de karikatuur van ‘zwarte piet’ nog als een onschuldig ‘iets’ ziet. Met argusogen kijkt men hoe de ontwikkelingen in Nederland verlopen. Afwachten dus en niet reageren! Zwarte piet heeft niets met een kinderfeest te maken. Deze karikatuur is voor velen kwetsend en discriminerend. Vooral kinderen hebben daar op vele Arubaanse scholen last van zodra je ook maar een donkere huidskleur hebt.

Afgelopen weekend waren er overal beelden van demonstraties, vechtpartijen en geweld te zien op de Nederlandse televisie. Zelfs in het Belgische tv-programma ‘De zevende Dag’ werd hier uitgebreid aandacht aan besteed in een discussiepanel.

De Nederlandse kranten staan hier vol met uitgebreide rapportages over de ‘geweldloze’ intocht. Maar hier op Aruba is het muisstil en wordt er minimaal tot geen aandacht aan besteed. Of het probleem wordt gebagatelliseerd en overdreven genoemd. Men (de media, lokale eilandbewoners?) is hier óf geïntimideerd óf kijkt liever de andere kant op indien het gaat over het gezond discussiëren over wat er mis is aan deze karikatuur. Arubanen behoren tot het Nederlands koninkrijk. Onze multiculturele samenleving is door ons koloniale verleden een kinderfeest opgedrongen dat voorheen niet eens ‘zwarte’ pieten had maar gewone ongeschminkte mannen die zich als pieten verkleden. Arubanen behoren tot het Nederlands Koninkrijk. Wij hebben onze trots, onze eigen cultuur en gewoontes. Dat maakt ons juist zo uniek. Hoewel het van oorsprong een goedbedoeld kinderfeest is, maakt de aanwezigheid van zwarte Piet dit feest racistisch. Ik ben op Aruba opgegroeid, en ondanks onze ‘Nederlandse’ invloed hebben wij ook onze cultuur en trots van het land van onze ouders, meegekregen. Van menig Nederlander, moeten we met onze handen afblijven van dit ‘onschuldige’ kinderfeest. Maar men zou nooit aan dit kinderfeest gekomen zijn, als het puur alleen om Sinterklaas ging. De zwarte piet (zwart als roet) is erbij verzonnen en is aan dit feest toegevoegd. Verene Shepherd van de

Verenigde Naties is met de dood bedreigd omdat ze op verzoek van erkende anti-racisme organisaties onderzoek durfde te doen naar het racistische element van dit feest. Sylvana Simons is met de dood bedreigd. Quincy Gario, de zangeres Anouk, Humberto Tan en andere BN’ers zijn eveneens hate-lijk bejegend en met de dood bedreigd, puur omdat zij het fenomeen zwarte piet openlijk afkeuren. Nederland en nu ook Aruba, lopen vijftig jaar achter op de Verenigde Staten, waar er uiteindelijk op alle feestjes met *blackface* een verbod is gelegd. Een dertig jaar geleden hebben Nederlanders een enorme steun betuigd aan Zuid-Afrika om daar de apartheid af te schaffen. Ook ‘zwarte piet’ zal op een dag verbannen worden, al gaat het niet zonder slag of stoot. Nu de wereld kritisch naar ons kinderfeestje kijkt, wil een selectieve groep blanken het gooien op ‘het behouden van het cultureel erfgoed’. Het maakt hen niet uit dat zwarte piet een karikatuur zou zijn van een zwarte man met kroeshaar, overdreven dikke lippen, pikzwart vanwege het klimmen door een schoorsteen die zeker honderd jaar niet is schoongemaakt.

Hij wordt dom en clownesk uitgebeeld. Allemaal conform de stereotypen uit de koloniale tijd. Sint Nicolaas als cultureel erfgoed op Aruba? Dat mag een keuze zijn, maar indien men er toch voor kiest, dan wel zonder zwarte piet. Mijn pleidooi is ook gericht aan de Arubaanse minister van Cultuur, om objectief dit fenomeen te herevalueren en dat de organisaties kijken naar wat er nu in de multiculturele samenleving in Nederland gebeurt en dit terugvertalen naar Aruba. De gekleurde piet is een stap, is een aanpassing. Maar we zijn er nog lang niet. Het is allang de hoogste tijd dat men eerlijk een dialoog aangaat zonder dat men bij voorbaat al de monden snoert met agressief geweld. Ook de civiele rechter in Haarlem maakte dit duidelijk. Ook hier op Aruba en onze multiculturele Arubaanse samenleving vervaat de vrijheid van meningsuiting snel, of is de lokale media zeer selectief zodra je aan de ‘zwarte piet’ komt. En dit noemen wij nog steeds een kinderfeest in 2018? Tja.

SAMUEL E. DUMFRIES
Aruba

De redactie van de Amigoe kan ingezonden brieven redactioneel bewerken, inkorten of besluiten om niet te plaatsen. Brieven mogen maximaal 600 woorden bevatten, ze moeten voorzien zijn van naam en woonplaats (worden in principe gepubliceerd) en adres en telefoonnummer (niet voor publicatie, maar ter verificatie). We accepteren alleen digitaal gestuurde brieven. Ons e-mail adres is: arubaredactie@amigoe.com.

Jonge professionals uitgenodigd voor voorlichtingsbijeenkomst

DEN HAAG — De president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, St. Maarten en van Bonaire, St. Eustatius en Saba, Eunice Saleh, nodigt jonge professionals uit voor een voorlichtingsbijeenkomst van de Stichting WeConnect die op 29 november bij de Raad van State in Den Haag plaatsvindt.

De bijeenkomst is gericht op (jonge) professionals afkomstig van de eilanden die interesse hebben in een carrière als rechter, griffier of gerechtssecretaris op Aruba, Bonaire, Curaçao of St. Maarten. Het programma is van 16.00 tot 18.30 uur. Thom

de Graaf, vicepresident van de Raad van State, zal het programma openen. President Saleh volgt met informatie over het hof.

Daarna deelt Paul Comenencia de ervaringen van de Staatsraad voor Curaçao met medewerkers en stagi-

airs van het hof. Rechter in opleiding (rio) Maite de Haseth zal ook aanwezig zijn om te vertellen over haar ervaringen. Uiteraard is er ruimte voor vragen en netwerken.

Aanmelden
De bijeenkomst is gratis en vindt plaats bij de Raad van State aan de Kneuterdijk 22 in Den Haag. In verband met het beperkte aantal plaatsen is aanmelding verplicht. Aanmelden kan tot 22 november via info@stichtingweconnect.nl.

‘Trend internationale universiteiten zorgwekkend’

WILLEMSTAD — Rector magnificus Francis de Lanoy van de University of Curaçao (UoC) vindt de trend op Curaçao om meer overeenkomsten met verschillende internationale universiteiten te sluiten, zorgwekkend. “De Caribische universiteiten werken juist aan versterking en samenwerking om studenten in hun eigen land te behouden voor wat betreft verdere studie.”

De Lanoy vraagt zich af wat men hiermee wil bereiken. “Het Caribisch gebied en Curaçao zijn geen uitzondering hierop. Al jaren sturen wij onze kinderen naar een ander land om te gaan studeren.

Zodoende dragen wij bij aan de economie van een ander land met het risico dat onze kinderen hun cultuur verliezen en zich aanpassen aan een andere cultuur. Wanneer de student terugkomt, komt hij met denkbeelden die niet altijd toepasbaar zijn in zijn gemeenschap, of zijn capaciteit om de lokale situatie te begrijpen is beperkt.”

De UoC is dan ook voorstander van studeren in eigen land en zal op dezelfde

wijze doorgaan en haar programma van regionalisering en internationalisering voortzetten. Op basis van gelijke capaciteit zal de universiteit academische samenwerkingen aangaan met andere partners.

De Lanoy heeft deze stelling onlangs naar voren gebracht in zijn dissertatie in de Dominicaanse Republiek en in Colombia. De stelling werd unaniem aangenomen door rectors van andere landen die deel uitmaken van Unica.

Dit is een vereniging van universiteiten, onderzoekscentra en hogescholen in het Caribische gebied die in 1968 is opgericht met als doel het faciliteren van sa-

menwerkingsverbanden en wederzijds respect. De Lanoy is de vicevoorzitter van Unica.

De vereniging vierde recentelijk haar vijftigjarig bestaan. Tijdens de jubileumviering heeft de UoC een academische samenwerkingsovereenkomst getekend met La Pontificia Universidad Católica Madre y Maestra (PUCMM) in de Dominicaanse Republiek. Het gaat hierbij om een overeenkomst ten behoeve van kennisdeling en verdere professionalisering.

“Door het aangaan van een samenwerking met PUCMM blijft de UoC haar vleugels uitslaan in het Caribisch gebied door middel van meer samenwerking in de regio. We geloven in krachten bundelen met universiteiten in onze eigen regio die dezelfde ontwikkeling hebben doorlopen om voornamelijk kennis en professionalisering in het Caribisch gebied te hand-

haven, maar ook op sociaal vlak en op het gebied van duurzaamheid in het Caribisch gebied. Dit in tegenstelling tot ‘anderen’ die zich uitsluitend richten op Europese en Amerikaanse universiteiten.”

De overeenkomst behelst onder meer dat de UoC met de PUCMM gaat werken aan inclusie vanuit de Faculteit der Maatschappij- en Gedragswetenschappen en ook aan sociale mobilisatie en vermindering van armoede in de Caribische context.

Vanuit de Faculteit der Technische Wetenschappen gaat de universiteit werken aan een modern landbouwprogramma en aan smart cities, steden waarin informatie-technologie wordt gebruikt om de stad te behouden en te besturen. Om dit doel te realiseren zullen zowel docenten als studenten uitgewisseld worden om gezamenlijke onderzoeksprojecten uit te voeren.

Verzoekt hof om in te grijpen

Ex-RdK-werknemer: OM moet corruptie bij RdK vervolgen

WILLEMSTAD — Eugene Angelica, ex-werknemer van Refineria di Kòrsou (RdK), heeft onlangs een klaagschrift ingediend bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie over het gebrek aan voortvarendheid bij het Openbaar Ministerie. Angelica deed op 25 januari vorig jaar aangifte van mogelijke strafbare feiten gepleegd bij RdK en het inmiddels opgeheven Multidisciplinaire Projectteam (MDPT), dat belast was met de toekomstscenario's van de olieraffinaderij.

Nu, meer dan een jaar en negen maanden later, heeft Angelica de indruk dat het OM de aangifte niet naar behoren heeft opgepakt. Door niet voortvarend te handelen veronachtzaamt het OM de belangen van de samenleving en kan de geloofwaardigheid van Curaçao als rechtsstaat worden aangetast, aldus Angelica in zijn klaagschrift van 9 november jl.

Volgens Angelica was er sprake van corruptie bij RdK's dochteronderneming CRU. De vermeende corruptie heeft volgens hem enorme gevolgen gehad op de liquiditeiten van RdK. Zo is er in één jaar meer dan 33 miljoen gulden uitgegeven aan de reparaties aan twee ketels, terwijl de aanschaf van twee nieuwe ketels ongeveer

4,5 miljoen dollar per stuk zou hebben gekost.

Verder vermoedt Angelica dat Seven Seas, het bedrijf dat verantwoordelijk is voor 70 procent van alle watervoorzieningen van de raffinaderij, dubbel factureert voor de levering van water boven de al hoge prijs. Daarnaast is er tussen 1 september 2011 en 31 december 2014 volgens de ex-werknemer in totaal voor 133 miljoen gulden aan onderdelen ingekocht. “Na verscheidene pogingen kon men nooit vaststellen of deze vaak pepercure onderdelen werkelijk zijn ontvangen en gebruikt zijn in de machinerie.”

Ook ging er twee jaar lang per maand 1,5 miljoen dollar via een advocaat naar een bedrijf, MJG. Deze overboekingen

werden niet gestaafd door facturen of documentatie. “Bij de administratie van CRU weet niemand waarvoor deze gelden werden gebruikt.”

Tot slot stelt Angelica dat er een directiewagen is aangeschaft voor een directeur die slechts één jaar in functie is gebleven. Deze auto is nooit bij RdK ingeleverd door de directeur.

Volgens Angelica is het van groot belang dat het OM zijn aangifte zo snel mogelijk onderzoekt en zo nodig tot vervolging overgaat. Hij verzoekt de rechtbank dan ook om het OM te gelasten strafrechtelijk onderzoek te verrichten en vervolging in te stellen.

Ontslag

Angelica werd op 30 september 2015 ontslagen, waarop hij tegen het ontslag in verweer ging. In deze arbeidszaak werd het ontslag door CRU terecht bevonden waardoor Angelica in eerste aanleg in het ongelijk werd gesteld. Hierop zette hij de gang naar het hof in door in hoger beroep te gaan.

Miniconferentie ‘Ban Huntu’ over oplossing voor veiligheidsproblematiek

Foto: Ednel Sumbro

De aanwezigen, waaronder bondsleider Valpoort, luisteren aandachtig naar Gomez.

WILLEMSTAD — Stichting Ban Huntu, opgericht door lokale (ex-)militairen, organiseerde afgelopen zaterdag een miniconferentie over veiligheid, aangezien het veiligheidsniveau op Curaçao niet op peil is en er tevens veel beveiligingsbeamten slachtoffer worden van moderne slavernij, terwijl zij blootgesteld worden aan gevaar. Tijdens de conferentie is de stichting tot diverse resoluties gekomen.

Volgens Ban Huntu krijgen diverse beveiligingsmedewerkers te kampen met een onveilige werksfeer en moderne slavernij doordat Jan en alleman tegenwoordig een beveiligingsbedrijf kan starten en zomaar iemand als beveiliging laat werken, terwijl die persoon niet aan alle eisen voldoet en dus niet klaargestoomd is om een dergelijke functie te bekleden. Dit is volgens de stichting te wijten aan de overheid, die heel weinig doet om deze praktijken, die in strijd zijn met de wet, te voorkomen.

“Artikel 7A:1614 (1614x, red.) van het Burgerlijk Wetboek (BW) was de basis voor de miniconferentie. Daarin wordt geregeld dat de ‘werkgever verplicht is de lokalen, werktuigen en gereedschappen, waarin of waarmee hij de arbeid moet verrichten, op zodanige wijze in te richten en te onderhouden, alsmede omtrent het verrichten van de arbeid zodanige regelingen te treffen en aanwijzingen te verstrekken dat de arbeider tegen gevaar van lijf, eerbaarheid en goed zover beschermd is, als redelijkerwijze in verband met de aard van de arbeid gevorderd kan worden’.

Tijdens de conferentie hebben diverse deskundigen het woord gevoerd. Inspecteur van de politie en directeur van het bedrijf Zemog Security Training, Clarson Gomez, gaf een uitgebreide uitleg over veiligheid in het algemeen. Rudsel ‘Djo’ Marchena, die jarenlang als veiligheidsploegleider van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft gewerkt, verduidelijkte hoe roosters opgesteld moeten worden. Horecaf-bondsleider Kenneth Valpoort weidde uit over de stappen die vakbonden kunnen nemen in onveilige situaties. Militair veteraan, instructeur en veiligheidsadviseur Marlon Regales stond stil bij mogelijke oplossingen op korte, middellange en lange termijn.

Resoluties

“Bewust van deze situatie móet de overheid conform artikel 7A:1614 van het BW optreden.” De stichting vindt dat er een conferentie georganiseerd moet worden waarbij de overheid een positie inneemt over veiligheid. Verder moet een platform opgericht worden met daarin vertegenwoordigers uit de privésector, beveiligingsmedewerkers (om hun rechten te waarborgen),

trainingsinstituten, het Korps Politie Curaçao en de ambulancedienst (om te bepalen wat een beveiligingsmedewerker moet doen in afwachting van de politie), de Arbeidsinspectie, het Curaçaose toeristenbureau (voor alles wat betreft hospitality), Curaçao Ports Authority, de airport- en raffinaderij-veiligheidsafdeling (in geval van calamiteiten), de brandweer (zodat een beveiliging kan leren calamiteiten te voorkomen en te bestrijden) en Defensie voor updating van ex-militairen in geval van calamiteiten.

Verder dient het ‘Kwalificatiedossier’, waarmee het Kenniscentrum Beroeps- en onderwijs Bedrijfsleven in opdracht van het ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn in 2014 werd belast, herzien te worden en indien nodig moet dat worden aangepast, alsook het 2001-wetontwerp met betrekking tot beveiligingsbedrijven.

Bovendien moeten alle vereisten voor beveiligingsbedrijven en het personeel opgesteld worden. Alle bedrijven en hun personeel moeten geaccrediteerd zijn om hun taken te mogen uitoefenen.

Alle beveiligers moeten hun licentie op zak hebben, met name hun basislicentie om als beveiliging te werken, EHBO-certificaten, brand-, crisis- en administratiecertificaten en dergelijke.

Staten willen duidelijkheid over privatisering UTS

WILLEMSTAD — Is de overheid voornemens om een strategische partner voor telecombedrijf UTS te zoeken of wil ze het bedrijf privatiseren? Dat was de vraag die gisterochtend aan bod kwam tijdens de openbare vergadering van de Staten die door de MFK-fractie was aangevraagd.

Namens de aanvragers stelde MFK-Statenlid Gilmar ‘Pik’ Pisas dat de regering tegen een besluit van de Staten uit 2014 handelde. In deze motie, die indertijd met algemene stemmen werd aangenomen, werd beslo-

ten dat het traject voor het aantrekken van een strategische partner voor UTS zou worden opgeschort. Maar volgens Pisas is de regering van plan om het telecombedrijf te privatiseren. Dit gaat volgens hem verder

Dag van de Man

PAR-fractiewoordvoerder Ana-Maria Pauletta maakte gisterochtend van haar interventie gebruik om alle mannen op het eiland te feliciteren met de Internationale Dag van de Man. Zij benadrukte er dat veel mannen in gevangenis zitten en met een drugsverslavingsprobleem te maken hebben. Ze hield verder een pleidooi voor blijf-van-mijn-lijf-huizen voor mannen, die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld. Overigens is het vandaag de Internationale Dag van de Man, de lokale Dag van de Man is op 1 augustus. Sinds 2009 wordt er op Curaçao bij deze dag stilgestaan, die een initiatief is van de Stichting Tegen Kindermishandeling.

Minister Hoekstra ziet geen verantwoordelijkheid Nederland voor online goksector

DEN HAAG — Nederland heeft een rol gespeeld bij de totstandkoming van de financiële dienstverlening op Curaçao, maar er is geen gezamenlijke offshore sector van Curaçao en Nederland. Minister Wopke Hoekstra van Financiën schrijft dat in een reactie op vragen van Ronald van Raak. De SP'er vindt dat er sprake is van een gedeelde verantwoordelijkheid voor de financiële en online goksector.

Van Raak verwees naar oude artikelen in de *Amigoe* over de totstandkoming van de offshore sector en het Nieuw Fiscaal Netwerk in de Nederlandse Antillen. De toenmalige staatssecretaris van Financiën Willem Vermeend noemde goede afspraken in het belang van het Koninkrijk en was nauw betrokken bij de besprekingen. “Welke rol heeft het ministerie van Financiën gespeeld (...) bij het ontwerpen en beheren van deze Nederlands-Antilliaanse financiële offshore

dienstverlening?”, vroeg Van Raak.

Hoekstra bevestigt dat Nederland betrokken was. “Een ingrijpende wijziging van het regime van de winstbelasting in de Nederlandse Antillen had destijds gevolgen voor de verhouding tussen de landen van het Koninkrijk, zoals die was neergelegd in de Belastingregeling voor het Koninkrijk”, aldus de minister. Het overleg ging dus onder meer over de noodzakelijke wijzigingen van de belastingafspraken tussen Nederland

en de Nederlandse Antillen. Doel was een belastingstelsel dat interessant was voor verschillende economische sectoren, waaronder de internationale financiële dienstverlening. Vermeend vond het belangrijk dat de Nederlandse Antillen een goede financiële sector hadden. Hoekstra sluit zich daarbij aan. Tegelijkertijd moest voorkomen worden dat het belastingstelsel zou leiden tot belastingontduiking in Nederland of Aruba. “Ook deze opmerking onderschrijf ik”, aldus de minister. Dat er overleg heeft plaatsgevonden, betekent echter niet dat er sprake is van een gezamenlijke financiële sector en een gedeelde verantwoordelijkheid, schrijft de minister. De invoering van belastingwetten en het toezicht zijn een autonome be-

voegdheid van de Caribische landen. Nederland is alleen nu alleen nog betrokken als er sprake is van misbruik van de fiscale afspraken tussen Nederland en Curaçao en in de strijd tegen fraude, witwassen en ondernemende criminaliteit via het Recherche Samenwerkingsteam en het Team Bestrijding Ondermijning. Minister Hoekstra heeft dus geen cijfers over het aantal online gokbedrijven dat gebruikmaakt van de financiële offshore sector. “Er wordt niet door een Nederlandse overheidsinstantie geadmistreerd welke bedrijven in Nederland tevens e-gaminglicenties bezitten in de genoemde landen. Hetzelfde geldt voor het aantal Arubaanse of Sintmaartense online gokbedrijven en websites”, schrijft hij.

Scriptie kindermishandeling in boekvorm te koop

WILLEMSTAD — Het scriptieonderzoek over kindermishandeling op Curaçao dat juriste Renata Nieuw in 2015 publiceerde, is in boekvorm uitgebracht en te koop.

Nieuw deed de boekpublicatie in eigen beheer en daarom is de oplage nu nog zeer beperkt. Ze presenteert haar boek ‘Het recht op bescherming van

kinderen’ komende donderdag officieel, van 19.30 tot 21.00 uur in het NAAM-gebouw aan het Johan van Walbeekplein. Het centrale thema van de

ze presentatie, die een dag na de Internationale Dag voor de Rechten van het Kind wordt gehouden, is het doorbreken van het taboe op kindermishandeling. Nieuw legt verschillende aspecten uit die ook in haar boek worden genoemd, zoals het legale kader en aanbevelingen. Er zijn ook en-

kele sprekers uitgenodigd om over kinderrechten en bescherming vanuit antropologisch, sociaalwetenschappelijk en historisch perspectief te komen spreken. Meer informatie via Ercala Maduro, e-mailadres draivoned@hotmail.com, of Aruna Nieuw, telefoonnummer 513-9895.

Uitwerking bestuursakkoord start met jobcentrum

KRALENDIJK — Het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) laat er geen gras over groeien en is al begonnen met het uitwerken van enkele van de elf aandachtspunten die zijn vervat in het vorige week ondertekende bestuursakkoord tussen Kralendijk en Den Haag. Het OLB gaat samen met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZK) en andere partners aan de slag om een volwaardig arbeidsbemiddelingsbureau uit de grond te stampen.

door onze correspondent
Wim Romeijn

Naast het opzetten van een 'jobcentrum' is het de bedoeling om de bezem te halen door de papierwinkel waarmee werkzoekende Bonairianen te maken hebben. Zij kunnen straks voor alle handelingen en plichtplegingen terecht bij één enkel loket. Het jobcentrum wil bovendien een ontmoetingsplaats zijn waar zowel werkgevers als werknemers terecht kunnen om zodoende een betere aansluiting te krijgen tussen de vraag naar, en het aanbod van, werk. Nu ontbreekt het op Bonaire nog aan een centrale plek waar werkzoekenden een volledig overzicht kunnen vinden van alle beschikbare vacatures. Voor werkgevers zullen de wervingskosten aanzienlijk dalen terwijl werkzoekenden sneller een baan kunnen vinden en daarvoor niet meer een tijdrovende rondgang hoeven te maken langs bedrijven. De arbeidsbemiddelaars van het jobcentrum zullen dadelijk ook helpen bij het vinden van beroepsopleidingen en omscholingstrajecten. Werkzoekenden kunnen bij het jobcentrum niet alleen terecht voor het vinden van een baan, maar ook voor het aanvragen van uitkeringen zoals bijvoorbeeld kinderopvangsubsi-

die. Het bestuursakkoord voorziet in het opzetten van een volwaardig kinderopvangstelsel met bijhorende regelingen.

Wilde verhalen op sociale media

Inmiddels hebben bijna alle grote politieke partijen die in de Eilandsraad vertegenwoordigd zijn hun visie op het bestuursakkoord nader uitgelegd in een poging de bevolking naar behoren in te lichten over de inhoud en gevolgen van de deal, en om enig tegengas te geven aan de vaak wilde verhalen die de ronde doen op sociale media en elders. MPB (Movementu di Pueblo Boneriano), die drie zetels in de Eilandsraad bezet, ziet het akkoord als een bekrachtiging van haar pleidooi om de bestuurlijke en ambtelijke slagvaardigheid van het OLB te versterken. MPB-fractievoorzitter Elvis Tjin Asjoe vindt dat het bestuursakkoord blijk geeft van de 'volwassenheid en ruggengraat' van alle Eilandsraadsleden die het hebben gesteund.

Startschot voor beter leven

De MPB merkt op dat acht jaar na de aansluiting bij Nederland er weliswaar veel is verbeterd, maar er ook genoeg zaken zijn die nog om aandacht vragen.

De partij ziet het bestuursakkoord als een 'startschot' om de dingen aan te pakken waarover de Bonairianen 'dagelijks klagen'. Ze is in het bijzonder gecharmeerd van de concrete plannen om een groot aantal sociale huurwoningen te bouwen en de wegen te herstellen. De MPB is ook blij met de belofte verbeteringen bij het beheer en de bedrijfsvoering van overheids-nv's en verwacht veel van de plannen om de dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij (LNV) nieuw leven in te blazen. De partij laat weten dat zij het bestuursakkoord 'resoluut' steunt omdat het de voorwaarden schept voor een beter leven voor de bevolking van Bonaire. De MPB is even resoluut wanneer ze de aantijging verwerpt als zou het OLB onder curatele van Den Haag zijn gesteld. Tjin Asjoe verklaarde bij herhaling dit een 'onzinnige gedachtecronkel' te vinden en zei het te betreuren dat sommige media dit beeld schetsen.

Programmamaker geen opperbaas

Ook de partij Frente Social Progresivo (FSP), die met twee zetels in de Eilandsraad is vertegenwoordigd, legt in een verklaring uit dat het bestuursakkoord niets meer of minder is dan een hecht samenwerkingsverband tussen Kralendijk en Den Haag waarbij partij- en gezamenlijk optrekken om een aantal belangrijke verbeteringen te bewerkstelligen. De FSP wijst er op dat, in tegenstelling tot berichten in sommige media, de programmamanager be-

stuursakkoord zal worden aangesteld in goed overleg tussen de partners en zeker geen Europees Nederlandse opperbaas gaat worden. De programmamanager moet toezien op de uitvoering van het bestuursakkoord en brengt elke vier maanden verslag uit aan zowel het Bestuurscollege als het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Volgens de FSP doet dit absoluut niets af aan het gezag van het lokale bestuur. De partij stelt dat er absoluut geen sprake van is dat Den Haag via het bestuursakkoord het eiland 'overneemt'.

Finies op hol

James Finies heeft daar een heel andere mening over. Hij vindt dat er te veel 'makambas' op Bonaire zijn en zegt 'zijn eiland' terug te willen. In een brandbrief riep Finies de landen van het Caribisch gebied op om het 'Nederlandse kolonialisme' te veroordelen waarbij hij staatssecretaris Raymond Knops van BZK wegzette als een 'oud-overste die actief was in de Irak Oorlog' om vervolgens de bestuurlijke ingreep op St. Eustatius aan te halen als voorbeeld van Knops' vermeende hang naar militarisme. Finies weet ook dat Curaçao, Aruba en St. Maarten inmiddels op koers liggen om opnieuw te worden 'gekolonialiseerd'. Verder verhaalt hij over 'etnische zuivering' en 'uitroeiing' waarvan de 'inheemse bevolking' het slachtoffer zou zijn terwijl de 'bestuurlijke overheersers' aan de haal gaan met 'het land en zijn natuurlijke rijkdommen'.

Janusz Korczak Prijs 2018 naar Stichting Project

KRALENDIJK — De Janusz Korczak Prijs 2018 is uitgereikt aan Stichting Project op Bonaire, die jongeren een nieuwe kans biedt en daarbij te werk gaat volgens de Forsa-methode. Korczak was de eerste pedagoog die eiste dat de grondrechten van het kind worden gerespecteerd. Eén van de fundamentele rechten is: "Het recht van het kind om te zijn wie hij/zij is."

De jury is tot dit besluit gekomen op grond van de volgende overwegingen: de jongeren die bij Stichting Project komen, zijn beschadigd en hebben veel te maken gehad met afwijzing in hun leven. Deze jongeren zijn hun dromen vaak allang verloren. Stichting Project biedt hen een nieuwe kans en gaat samen met hen op zoek naar waar hun krachten liggen. De stichting laat de jongeren zien dat zij hun dromen wel kunnen waarmaken en geeft hen een zetje in de juiste richting. De werkwijze die gehanteerd wordt, is de Forsa-methode en deze heeft als hoofddoel dat de begeleiding en de behandeling van de jongeren moeten aansluiten op de basisbehoeften aan structuur, veiligheid en

vertrouwen. Zonder deze basisbehoeften kunnen jongeren zich niet optimaal ontwikkelen in deze wereld. Stichting Project creëert een plek waar jongeren dit wel kunnen ervaren en bijvoorbeeld sociale en cognitieve vaardigheden kunnen aanleren. Inmiddels blijkt dat deze werkwijze werkt. Het lijkt erop dat de Forsa-methode de sleutel is om met deze bijzondere doelgroep succesverhalen te realiseren. En deze sleutel, zo denkt de jury, sluit aan bij het gedachtegoed van Korczak. De medewerkers van Stichting Project leven zich in het kind in en kunnen aansluiten bij waar het kind op dat moment is. Ze kunnen in de schoenen van de kinderen staan, kunnen denken en voelen als de

kinderen en luisteren naar de kinderen. Ook richting de jongeren ziet de jury de ideeën van Korczak duidelijk terug. Kinderen krijgen eigen verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld bij het zelf leren oplossen van problemen. De jongeren leren ook elkaar aan te spreken op hun verantwoordelijkheden. Zij hebben inspraak in hoe zij vinden dat het gaat en hoe zij denken dat het beter of anders kan (evalueren). De jury vindt dat deze bijzondere aanpak goed aansluit bij het gedachtegoed van Janusz Korczak. Door vertrouwen te geven, krijgen zeer beschadigde jongeren hun vertrouwen terug. De jongeren ontdekken hun krachten en talenten, en krijgen daarmee weer inzicht in hun eigen kunnen: ze krijgen hun eigenwaarde terug. De jury vindt dat Stichting Project Bonaire met deze manier van werken, waarbij jongeren tot hun recht kunnen en mogen komen, de Janusz Korczak Prijs 2018 van harte verdient.

OLB volgt masterclass sociale media

KRALENDIJK — Erik Jan Koedijk heeft vorige week woensdag een sociale media-masterclass verzorgd voor het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Digitale media wordt ook voor Bonaire steeds belangrijker. Het OLB wil hier in de toekomst meer mee doen in zijn dienstverlening. Tijdens de masterclass leerden de medewerkers hoe sociale media beter ingezet kunnen worden in een publieke organisatie. Daarnaast is ook dieper ingegaan op de verschillende ontwikkelingen op het gebied van sociale media. Cybersecurity en strategie-ontwikkeling kwamen ook naar voren tijdens de masterclass.

Vechtpartij

KRALENDIJK — De politiecentrale op Bonaire kreeg zondag omstreeks 01.15 uur een melding van

een vechtpartij aan de Kaya Neerlandia. Hierbij werden drie mannen met de initialen J.O.R.A.C. van 30 jaar,

M.A.A.V. van 58 jaar en C.A.A.V. van 51 jaar, aangehouden wegens openlijk geweld.

Lichtgewond

KRALENDIJK — De politie op Bonaire kreeg afgelopen weekeinde twee meldingen van eenzijdige ongevallen binnen, waarbij de bestuurder lichtgewond raakte. Ook brandde er een auto uit.

Aan de Kaya Industria vond zondag omstreeks 02.30 uur een ongeluk met een scooter plaats. Om onbekende reden is de bestuurder gevallen en hij liep schaafwonden en een kapwond aan zijn hoofd op. Hij is met de am-

bulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. Op de Kaminda Lagun vond zondagavond omstreeks 21.30 uur tien een eenzijdige aanrijding plaats. Om nog onbekende reden reed

een auto de mondi in. De bestuurster klaagde over pijn in haar borst. Ze is met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht voor medische behandeling. Net iets later, rond 21.45 uur kreeg de politiecentrale melding dat er een pick-up in brand stond in Antril. De politie en brandweer gingen erheen. De oorzaak van de brand wordt onderzocht.

Bijgespijkerd over Curaçaose muziekhistorie

WILLEMSTAD — Het Cultureel Centrum Curaçao (CCC) bood onlangs een cursus over de Curaçaose muziekgeschiedenis aan. De cursus werd gegeven door de bekende musicus Henri 'Harry' Moen.

In deze cursus, die jaarlijks wordt gegeven, wordt de ontwikkeling van de traditionele muziek van Curaçao behandeld. De cursisten leren traditionele ritmes te herkennen en maken kennis met onder andere lokale componisten en muziekensembles. Ook focuste de cursus zich op de sociale en economische aspecten die invloed hebben gehad op de ontwikkeling van de muziek van hier.

Aan het einde van de cursus ontvingen de zes deelnemers – Lucille Berry-

De cursisten met docent Harry Moen, zittend rechts.

Haseth, Elcides Keep, Percy Pinedo, Axel Prudencia, Raquel Wal en Russel Wall

– een certificaat uit handen van enthousiaste docent Moen. Sinds 2012 hebben

120 cursisten, waarvan 67 gepensioneerd, na afloop een certificaat gekregen.

32e korenfestival van Fundashon Kornan Uní

WILLEMSTAD — In de kerk van Brievengat werd afgelopen zaterdag de 32e editie van het korenfestival gehouden. De organisatie was in handen van Fundashon Kornan Uní. Aan het festival namen in totaal elf lokale koren deel, waaronder de kinderkoren Kor Margarita/Youth Chapte, en een koor uit Suriname.

Een van de deelnemende koren aan het korenfestival van de Fundashon Kornan Uní.

Uniek aan het festival is dat er geen winnaar wordt aangewezen. Er is wel een jury die van ieder optreden een verslag maakt en hun presentaties beoordeelt op diverse muzikale aspecten zoals zinvorming, intonatie, interpretatie, koordirectie en dynamiek. De jury van dit jaar bestond uit Etzel Provence en Frank Francisca. Binnenkort zullen de koren op korte termijn schriftelijk feedback en verbeterpunten van de jury ontvangen. Een eerste indruk van de jury was dat de kwaliteit van de koren enorm is verbeterd. Voorzitter van de Fundashon Kornan Uní Gibert Gruning hield voor de aanvang van het korenfestival een introductie in de volle Brievengatkerk. Tijdens zijn introductie hamerde Gruning op het belang van koorzang en op de nood-

zaak om zingen op scholen en bij kinderen te stimuleren. Zingen bevordert sociale omgang, vriendschap en eenheid in een land. De voorzitter haalde in zijn toespraak Lou Rawls aan, die ooit gezegd heeft dat muziek de grootste vorm van communicatie op de wereld is omdat, alhoewel men de taal niet altijd begrijpt bij het zingen, men wel goed muziek kan onderscheiden als men naar mij luistert. Als afsluiting sprak de voorzitter de hoop uit dat de organisatie volgend jaar meer subsidie van de overheid hoopt te kunnen ontvangen om het internationale karakter van het festival te waarborgen. In 2019 zal het korenfestival voor de 33e editie terugkeren, garandeerde Gruning de toehoorders afgelopen zaterdag.

Obstakel voor gekozen burgemeester weggenomen

DEN HAAG — Een belangrijk obstakel voor een gekozen burgemeester verdwijnt uit de grondwet. De Eerste Kamer heeft besloten de huidige procedure over de benoeming van burgemeesters uit de grondwet te schrappen.

Met een duidelijke meerderheid van 57 tegen 11 zetels ging de senaat akkoord met het voorstel van D66-voorman Rob Jetten. Hij wil dat burgemeesters worden gekozen. Nu regelt de grondwet nog een benoeming per koninklijk besluit. Dat wordt als ouderwets en ondemocratisch beschouwd. Begin dit jaar haalde ook al de Tweede Kamer een streep door de procedure. Jetten wil nu eerst een brede discussie over de positie van de burgemeester. Het schrappen van de benoeming geldt als een groot succes voor D66 bij haar streven naar demo-

cratische vernieuwing. Een gekozen burgemeester is een van de kroonjuwelen van de regeringspartij. Een groot deel van de Eerste Kamer was aanvankelijk nogal sceptisch. Zo hadden ook coalitiepartners CDA, VVD en ChristenUnie twijfels. Zij vreesden een uitholling van het burgemeestersambt, en vroegen de zekerheid dat de burgemeester ‘relatief onafhankelijk’ en een verbindende figuur voor alle burgers blijft. De angst bestond dat het schrappen van de huidige procedure meteen de weg effent voor een gekozen

burgemeester. Jetten stelde de senaat gerust. Hij zei niet van plan te zijn ‘heel snel’ een wetswijziging in te dienen om een volgende stap vast te leggen.

In de huidige procedure geeft de koning een klap op de voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken, na een aanbeveling van de gemeenteraad op basis van een vertrouwenscommissie. Critici spreken over achterkamertjes en een banencarrousel voor de grote partijen. Niet alleen de benoeming van de burgemeester verdwijnt uit de grondwet, maar ook die van de commissaris van de Koning in de provincies. Daarmee wordt in ieder geval de weg vrij gemaakt om hun aanstelling op een andere manier te regelen.

VS verstevigen grensovergang vanwege migranten

TIJUANA — De Amerikaanse autoriteiten hebben gisteren de drukste grensovergang met Mexico urenlang gedeeltelijk gesloten. Ze verstevigden de San Ysidro-overgang met prikkeldraad en barrièrdes.

Dat gebeurde volgens een functionaris bij het ministerie van Binnenlandse Veiligheid omdat werd gevreesd voor een bestorming door migranten. De tijdelijke sluiting van de overgang bij Tijuana en San Diego is uitzonderlijk, omdat het gaat om een van de drukste grensovergangen in de wereld. De Verenigde Staten zijn echter in de ban van naderende groepen migranten vanuit Midden-Amerika. De afgelopen dagen arriveerden duizenden asielzoekers in grenssteden als Tijuana en Mexicali. President Donald Trump sprak eerder over een ‘invasie’ en stuurde in de

Foto:AFP

De San Ysidro-grensovergang was enige tijd gesloten.

aanloop naar de tussentijdse verkiezingen duizenden militairen naar de grens. Hij deelde gisteren op Twitter een foto van een grenshek dat is

verstevigd met meerdere rollen prikkeldraad. “Geen klimmers meer onder mijn regering”, zei hij. De komst van de migranten ligt ook in Mexico

gevoelig. In Tijuana gingen zondag honderden mensen de straat op. Ze droegen borden met teksten als ‘Mexico eerst’ en ‘Geen migranten meer’.

Steeds meer landen tegen VN-migratiepact

TEL AVIV — Israël en Polen ondertekenen het VN-migratiepact niet. Dat hebben de regeringen van de twee landen laten weten. Eerder haakten ook de Verenigde Staten, Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië, Bulgarije en Estland al af.

In het migratiepact staan richtlijnen voor de omgang met migranten. Het 34 pagina’s tellende akkoord, dat voluit het ‘Global Compact for Safe, Orderly and Regular Migration’ heet, moet zorgen dat migratiestromen in betere banen worden geleid. De ondertekening moet

plaatsvinden tijdens een top die op 10 en 11 december wordt gehouden in Marrakesh.

De Israëlische premier Benjamin Netanyahu heeft zijn ministerie van Buitenlandse Zaken laten weten dat niet wordt meegedaan aan de

officiële ondertekening van het verdrag in Marokko. Hij zegt in een verklaring dat ‘we vastberaden zijn onze grenzen te verdedigen tegen illegale indringers’.

Ook de Poolse regering spreekt zich uit tegen het internationale akkoord. Er zou in de tekst onvoldoende zijn gegarandeerd dat landen zelf het recht houden om te bepalen welke mensen worden toegelaten op hun grondgebied, bericht persbureau PAP.

WASHINGTON — Ivanka Trump stuurde vorig jaar honderden e-mails naar medewerkers van het Witte Huis, ambtenaren van het kabinet en haar assistenten via haar persoonlijke e-mailaccount.

De dochter en adviseur van president Donald Trump was daarmee in overtreding,

schrijft *The Washington Post*. Ivanka Trump heeft toegegeven dat zij haar privé e-

mailadres ook in het Witte Huis gebruikt, maar alleen voor praktische zaken. De presidentsdochter is al eerder aangesproken over haar mailgedrag, maar toen was zij nog geen officiële adviseur van Trump. Donald Trump

had tijdens de campagne voor de presidentsverkiezingen felle kritiek op zijn opponent Hillary Clinton omdat zij als minister Buitenlandse Zaken duizenden vertrouwelijke overheidsmails stuurde via een privé e-mailserver.

Turkse site citeert opname moord Khashoggi

ISTANBUL — De Turkse website Habertürk heeft citaten gepubliceerd van de opnames van de moord op de Saudische journalist Khashoggi in het Saudische consulaat in Istanbul. Volgens de site is te horen dat Khashoggi schreeuwt. “Laat mijn arm los, wat denk je dat je aan het doen bent.”

Uit de opnames zou verder blijken dat Khashoggi zeven minuten ruziede met vier

mannen, daarna werd hij overgebracht naar een ander deel van het consulaat.

Daar zouden geluiden van foltering en geweld te horen te zijn.

Volgens de krant *Hürriyet* zijn de stemmen van in totaal zeven mannen te horen. Eén van de sprekers is geïdentificeerd als Mahir Mutrib, een vaste metgezel

van de Saudische kroonprins Mohammed bin Salman. De kroonprins wordt gezien als het brein achter de moord.

Vorige week bevestigde de Turkse president Recep Tayyip Erdogan officieel het bestaan van geluidsopnamen van de moord op Khashoggi.

CNN-journalist Acosta krijgt perspas terug

WASHINGTON — Het Witte Huis staakt zijn pogingen om de accreditatie in te trekken van CNN-verslaggever Jim Acosta. Daarmee komt een einde aan een juridisch gevecht met de nieuwszender.

De toegang van Acosta tot het Witte Huis was aan banden gelegd na een incident tijdens een persconferentie van president Trump. Daar weigerde de journalist na een verbale botsing met

Trump zijn microfoon af te geven aan een medewerker. Het Witte Huis trok vervolgens de accreditatie in die de CNN-verslaggever ongehinderde toegang gaf tot persconferenties.

CNN legde zich daar niet mee neer en stapte naar de rechter. Die besloot enkele dagen geleden al dat de accreditatie van Acosta op voorlopige basis moest worden teruggeven, tot definitief uitspraak zou worden gedaan. Het Witte Huis gaf gehoor aan die uitspraak, maar dreigde de accreditatie in de toekomst weer in te trekken.

Het Witte Huis heeft de handdoek nu alsnog in de ring gegooid en liet de nieuwszender weten dat de strafmaatregel van tafel is. “Het Witte Huis heeft vandaag de accreditatie van Jim Acosta volledig hersteld”, meldde CNN gisteren in een verklaring. “Daarom is onze rechtszaak niet meer nodig.” Topfunctionarissen bin-

nen het Witte Huis hadden Acosta per brief geïnformeerd over de koerswijziging. Ze waarschuwden ook dat hij aan nieuwe huisregels voor journalisten zal worden gehouden. Die bestaan er onder meer uit dat journalisten nog maar één vraag mogen stellen, tenzij ze toestemming krijgen om door te vragen.

Democraten willen af van nieuwe minister

WASHINGTON — Senatoren van de Amerikaanse Democratische Partij zijn naar de rechter gestapt om de benoeming terug te draaien van de waarnemend minister van Justitie.

De leden van de oppositiepartij vinden dat Matthew Whitaker niet zomaar aangesteld had mogen worden op die post. Whitaker is de tijdelijke opvolger van Jeff Sessions, die door president Donald Trump is ontslagen. De drie Democraten voeren nu aan dat de nieuwe minister nooit door de Senaat is goedgekeurd en dat had in hun ogen wel moeten. Het ministerie van Justitie zegt dat de benoeming wel degelijk volgens de regels is verlopen. De Democraten hebben nog een reden om te ageren tegen de benoeming van Whitaker; ze vrezen dat hij zal proberen speciaal aanklager Robert Mueller tegen te werken. Die heeft verregaande bevoegdheden om de vermeende Russische inmenging in de presidentsverkiezingen 2016 tegen het licht te houden.

Pakistan ontbiedt gezant VS om kritiek Trump

ISLAMABAD — Pakistan heeft de Amerikaanse zaakgelastigde op het matje geroepen uit ongenoegen over de kritiek van president Donald Trump op het anti-terreurbeleid van de Pakistaanse regering.

Trump had vorige week gezegd dat Pakistan voor miljarden dollars aan Amerikaanse steun ontvangt,

maar dat het daar niets voor terugdoet. Volgens de president wisten hoge Pakistaanse functiona-

rissen al langer waar Osama bin Laden zat voordat speciale Amerikaanse troepen de leider van terreurnetwerk al-Qaeda in 2011 in de Pakistaanse stad Abbottabad om het leven brachten. Het Pakistaanse ministerie van Buitenlandse Za-

ken noemde de kritiek van Trump ‘ongerechtvaardigd en ongefundeerd’.

Het ministerie stelde dat de Amerikanen bij het opsporen van Bin Laden veel profijt hadden van het inlichtingenwerk van Pakistan.

Noodweer hindert zoeken naar doden bosbrand VS

PARADISE — Zware regenval en modderstromen zullen de zoektocht naar slachtoffers van de bosbrand in Californië bemoeilijken. Die vrees hebben de Californische autoriteiten geuit. Vanaf vandaag wordt er drie dagen slecht weer voorspeld rond het zwaar getroffen stadje Paradise.

Officieel zijn er nog 993 mensen vermist, en het officiële dodental van de brand staat op 79. De autoriteiten benadrukken dat de lijst met vermisten onnauwkeurig is.

Camp Fire, zoals de brand is genoemd, is nu al de dodelijkste en meest destructieve bosbrand in de geschiedenis van Californië. De branden hebben 61.000

Foto:AFP

De branden hebben 61.000 hectare en 12.000 woningen in de as gelegd.

hectare en 12.000 woningen in de as gelegd. Het platgebrande gebied is ook

vatbaarder voor modderstromen en aardverschuivingen. De brandweer ver-

wacht de bosbranden pas eind november onder controle te hebben.

Rechter fluit Trump terug over illegalenbeleid

SAN FRANCISCO — Een federale rechter in San Francisco heeft bepaald dat de regering van president Donald Trump geen immigranten mag weren die vanuit het zuiden illegaal de Verenigde Staten binnenkomen.

Het gaat om een tijdelijk besluit van de rechter. Vermoedelijk velt hij in december een oordeel voor de langere termijn. De rechter had zich op initiatief van twee burgerrechtenorganisaties gebogen over een decreet dat Trump op 9 november had uitgevaardigd. Dat decreet zou negentig dagen geldig zijn

en was bedoeld om illegale immigratie te ontmoedigen. Migrantten die vanaf Mexico de VS in wilden, mochten alleen nog bij officiële grensposten asiel aanvragen.

De rechter in San Francisco wees erop dat het Congres duidelijk heeft laten vastleggen dat immigranten in de VS asiel kunnen aanvragen en dat het daarbij niet uitmaakt hoe ze de Verenigde Staten zijn binnengekomen. “Hoe ver de autoriteit van de president ook mag reiken, hij mag de immigratiewetten niet herschrijven om daarmee een beperking opleggen die het Congres uitdrukkelijk heeft verboden”, zei rechter Jon Tigar.

Italië legt beslag op migrantenschip Aquarius

ROME — Italië heeft opdracht gegeven tot het leggen van beslag op het migrantenschip Aquarius. De Italiaanse autoriteiten hebben daartoe besloten omdat bij het verwijderen van afval van de Aquarius fouten zouden zijn gemaakt. Dat heeft Artsen zonder Grenzen (AzG) bevestigd na berichten in Italiaanse media.

AzG-medewerkster Karlina Kleijer, die de missie van de Aquarius voor het redden van immigranten aanstuurt, zegt dat Italië het migrantenschip beschuldigt van het afgeven van menselijk afval in Italiaanse havens. Volgens Italië ging het om afval dat mogelijk besmet was en daarom had het als ziekenhuysafval moeten worden afgegeven. Ook vindt de Italiaanse justitie dat het scheiden van afval op de Aquarius niet goed is gebeurd.

AzG noemt de maatregel van de autoriteiten een ‘ongefundeerde maatregel die uitsluitend is bedoeld om medisch-humanitaire acties op zee verder te criminaliseren’. Kleijer: “Dat scheiden van het afval hebben we zo goed mogelijk proberen te doen. En wat het afgeven van besmettelijk menselijk afval betreft, de Italiaanse justitie doelt onder meer op kleren die migranten aan hadden en die besmet zouden zijn omdat de migranten ziekten als schurft of tbc hadden opgelopen. Het gaat nogal ver om dan te spreken van het afgeven van besmettelijk afval.”

De Aquarius ligt momenteel in de haven van Marseille. Tot in september voer het schip onder de vlag van Panama. In die maand trok Panama de registratie van het schip in. Zolang er geen andere vlag is gevonden, kan de Aquarius de zee niet op om migranten te redden.

Euro

Lager

AMSTERDAM — De Europese beurzen gingen vandaag over een breed front omlaag. Vooral de technologiebedrijven werden van de hand gedaan, na de zware koersverliezen onder Amerikaanse branchegenoten. Ook de Europese banken en automakers kregen klappen. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 1,1 procent in het rood op 513,06 punten. De Mid-Kap zakte 1,8 procent tot 691,20 punten. De beursgraadmeters in Londen, Parijs en Frankfurt verloren tot 0,9 procent. In Zürich zakte Julius Baer 5,9 procent na een tegenvallende update van de Zwitserse vermogensbeheerder. Deutsche Bank daalde 4,5 procent. De Duitse bank bevestigde betalingen te hebben verwerkt voor Danske Bank, die is verwikkeld in een witwasschandaal. BASF zakte 3,9 procent. De euro was 1,1431 dollar waard, tegen 1,1448 dollar gisteren. Een vat Amerikaanse olie werd 0,4 procent goedkoper op 56,98 dollar. De prijs van Brentolie daalde 0,7 procent tot 66,35 dollar per vat.

Tokio

In de min

TOKIO — De aandelen van de Japanse autofabrikanten Nissan en Mitsubishi gingen vandaag onderuit op de beurs in Tokio. Een dag eerder kelderde de aandelenkoers van de Franse samenwerkingspartner Renault al in Europa na de arrestatie van de topman van de drie autobedrijven. Verder stonden de technologiebedrijven onder druk in navolging van de zware koersverliezen in de Amerikaanse sectiesector. De Nikkei-index in Tokio sloot 1,1 procent in de min op 21.583,12 punten. Nissan raakte 5,5 procent kwijt en Mitsubishi zakte 6,9 procent. De andere beurzen in het Verre Oosten gingen ook omlaag. In Hongkong noteerde de Hang Seng-index tussentijds 2 procent lager. De beurs in Shanghai verloor 1,9 procent. De All Ordinaries in Sydney eindigde 0,4 procent lager. De Kopsi in Seoul daalde 0,9 procent. Samsung en SK Hynix zakten 2 procent en 3,6 procent. De Chinese autoriteiten kondigden aan het mededingsonderzoek naar de twee Zuid-Koreaanse chipbedrijven en branchegenoot Micron Technology te verdiepen.

Wall Street

Fors lager

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag flink lager geopend, waarmee de duidelijke koersverliezen van een dag eerder een vervolg kregen. De zorgen rondom techreus Apple bleven de markt in zijn greep houden. Met name technologiefondsen hadden het opnieuw lastig op Wall Street. De Dow-Jonesindex noteerde kort na opening een min van 1,7 procent op 24.588 punten. De breed samengestelde S&P 500 zakte 1,4 procent tot 2651 punten en technologiegraadmeter Nasdaq ging 2 procent omlaag tot 6887 punten. Apple verloor meer dan 4 procent, net als gisteren. Ten opzichte van de piek eerder dit jaar is Apple al ruim een vijfde van zijn beurswaarde kwijt. In het kielzog van Apple kregen ook chipbedrijven de voorbije dagen stevige tikken. Vandaag werden opnieuw verliezen geleden door bijvoorbeeld Micron Technology (min 5,4 procent) en Nvidia (min 4 procent). Ook branchegenoot Advanced Micro Devices (AMD) ging in de uitverkoop met een min van 7 procent. Intel hield de schade beperkt tot een verlies van 0,5 procent.

EasyJet verwelkomt recordaantal passagiers

LONDEN — Luchtvaartmaatschappij EasyJet heeft het voorbije boekjaar een recordaantal passagiers aan boord van zijn vliegtuigen verwelkomd. In de twaalf maanden tot oktober stapten 88,5 miljoen mensen aan boord bij de prijsvechter. Dat is 10 procent meer dan een jaar eerder.

De passagiersstatistieken werden vooruitgeholpen door de reizigers op de Berlijnse luchthaven Tegel. EasyJet is daar sinds januari actief na de overname van delen van het failliete Air Berlin. Volgens easyJet was gemiddeld 92,6 procent van de stoelen in de vliegtuigen bezet. Niet eerder zaten de vliegtuigen van de maatschappij zo vol.

De luchtvaartonderneming sloot het boekjaar af met een totale omzet van 5,9 miljard pond, circa 13,5 miljard gulden. Dat was bijna 17 procent meer dan een jaar eerder. De gemiddelde omzet per stoeltje steeg met 6,4 procent. Exclusief Tegel was dit 8,3 procent. De winst voor belastingen steeg met 60 miljoen pond tot 445 miljoen

pond. EasyJet verwacht het lopende boekjaar verder te kunnen groeien. Het bedrijf voorziet in de eerste jaarhelft daarvan een groei van de capaciteit met 15 procent, deels door het Tegel-effect. Voor het hele boekjaar rekenen de Britten op 10 procent meer capaciteit.

EasyJet maakte verder bekend de komende anderhalf jaar de almaar oplopende brandstofkosten het hoofd te kunnen bieden door zijn 'solide' hedging-positie. Met hedging wordt brandstof strategisch ingeslagen om

zich daarmee in te dekken tegen de fluctuerende prijzen. Verder heeft het bedrijf naar eigen zeggen de nodige maatregelen genomen voortlopend op de brexit, onder meer door initiatieven in Oostenrijk en Zwitserland. Wat betreft boekingen lijkt het aanstaande vertrek van de Britten uit de EU voornog geen invloed te hebben. Voor de eerste helft van het jaar is circa 50 procent van de vliegtickets verkocht. Dat percentage is nagenoeg gelijk aan dat van een jaar eerder.

Lucas Bols verkoopt minder jenever en vieux

AMSTERDAM — Lucas Bols heeft in Nederland het afgelopen halfjaar minder jenever en vieux aan de man gebracht. Ook had de drankenproducent in de zes maanden van april tot en met september last van tijdelijke invoerrestricties in West-Afrika.

De totale opbrengsten in deze periode bedroegen 47,8 miljoen euro, oftewel 2 procent minder dan een jaar eerder. Het ruim 440 jaar oude bedrijf, naar eigen zeggen het oudste gedistilleerde merk ter wereld, zag de nettowinst met bijna een tiende terugvallen tot 7,9 miljoen euro.

Topman Huub van Doorne benadrukt dat de verkopen wel erg hard omhoog gingen in de Verenigde Staten en China. Volgens hem is de beursgenoteerde onderneming erin geslaagd om het bedrijfsresultaat te stabiliseren ondanks moeilijkere marktomstandigheden in opkomende markten.

Foto: Shutterstock

Lucas Bols verwacht in de tweede helft van zijn gebroken boekjaar een verdere toename van de omzetgroei

van zijn wereldwijde merken. De prestaties van regionale merken, waaronder de Hollandse jeneveren vieux en onder meer Pisang Ambon en Coebergh, blijven waarschijnlijk onder druk

staan. Wisselkoerseffecten zorgen, in lijn met de eerder gemelde prognose, naar verwachting voor een negatieve impact van zo'n 1,2 miljoen euro op het bedrijfsresultaat in het hele jaar.

Virtuele munten dalen steeds verder

NEW YORK — De bitcoin en andere virtuele munten zakten steeds verder weg. De waarde van de bitcoin daalde vandaag tot onder de 4500 dollar. Dat is de laagste stand sinds oktober 2017. De grootste cryptomunt verloor in de afgelopen week 30 procent aan waarde. Eind vorig jaar was de bitcoin nog bijna 20.000 dollar waard.

Andere munten daalden ook flink. Zo werd een splitsing, de bitcoin cash, in een dag tijd bijna gehalveerd. Munten als de XRP, ethereum, stellar, EOS, litecoin, cardano en monero verloren in een etmaal 10 tot 20 procent van hun waarde, blijkt uit gegevens van de site Coinmarketcap, die alle koersen bijhoudt. Handelaren en analisten weten nog altijd niet goed wat de oorzaak van

de koersdaling is. Mogelijk heeft die te maken met de nieuwe versie van de bitcoin cash, die vorige week zijn debuut maakte. De vrees bestaat dat deze nieuwe gesplitste munt destabiliserend werkt voor andere crypto's.

De bitcoin was in 2017 een grote hype. De virtuele munt begon het jaar op net geen 1000 dollar. In mei ging de koers door de grens van

2000 dollar en in oktober werden de 5000 en de 6000 dollar geslecht. Eind november vorig jaar ging de bitcoin voor het eerst door de barrière van 10.000 dollar en half december 2017 was de munt heel eventjes meer dan 20.000 dollar waard. Dat is de hoogste stand ooit.

Daarna begon de terugval. Rond de kerstdagen vorig jaar was de koers teruggezaakt tot ongeveer 13.000 dollar. Half januari dook de koers onder de 10.000 dollar. Sinds de zomer leek de bitcoin juist vrij stabiel, de munt bleef maandenlang tussen de 6000 en 7000 dollar hangen.

Britse bankenstudie eerder door brexit

LONDEN — De Bank of England (BoE) gaat de publicatie van een belangrijk bankenonderzoek vervroegen. Daardoor kan het Britse parlement de studie straks nog meenemen bij de stemming over het onlangs bereikte principeakkoord over de brexit.

Het gaat om de jaarlijkse bankenstresstest, waarvan de resultaten eigenlijk pas op 5 december naar buiten zouden komen. De publicatiedatum wordt nu 28 november. Diezelfde dag verschijnt er ook een rapport over de financiële stabiliteit in Groot-Brittannië. De onderzoeken moeten onder

meer duidelijk maken wat het zou betekenen als de Britten uit de Europese Unie vertrekken zonder goede afspraken, ook wel een 'no-deal'-brexit genoemd.

De Britse bank Barclays kwam onlangs nog als slechtste uit de bus in een grote stresstest van de Europese

Bankautoriteit (EBA). De kapitaalbuffer van Barclays viel in het slechtste scenario terug tot minder dan 6,4 procent. De EBA simuleerde in zijn modellen onder meer een zware economische recessie en risico's gerelateerd aan de brexit. De BoE kwam na die studie opmerkelijk snel met een reactie. Volgens de centrale bank in Londen toonde de test juist aan dat de deelnemende Britse banken toch goed weerbaar zijn tegen marktstress.

SocGen schikt voor 1,3 miljard dollar in VS

NEW YORK — De Franse bank Société Générale is een schikking overeengekomen met de Amerikaanse autoriteiten voor het niet naleven van sancties tegen

Iran, Sudan en Cuba. SocGen moet 1,34 miljard dollar betalen en erkent daarmee ook in de fout te zijn gegaan.

De schendingen van de

embargo's vonden plaats tussen 2003 en 2013. Het zou gaan om meer dan 2600 uitgaande betalingen ter waarde van 8,3 miljard dollar.

De boete hing al langer in de lucht. SocGen verhoogde eerder deze maand nog zijn potje voor voorzieningen met 136 miljoen euro tot 1,58 miljard euro.

Miljoeneninvestering in Rotterdamse haven

ROTTERDAM — Reecyclingbedrijf REKO is in de haven van Rotterdam begonnen met de bouw van een nieuwe thermische reinigingsinstallatie. Daarmee is een bedrag gemoeid van 125 miljoen euro. Op termijn moet bij de installatie jaarlijks 1,2 miljoen ton reststoffen worden omgezet in onder andere warmte en elektriciteit.

REKO produceert onder meer zand, grind en vulstoffen uit minerale reststoffen. In de nieuwe installatie worden onder andere teerhoudend asfaltgranulaat en dakleer, afkomstig van

de wegen- en utiliteitsbouw omgezet. Het bedrijf heeft in de Rotterdamse haven al een dergelijke fabriek. Jaarlijks wordt daar zo'n 30.000 megawatt aan elektriciteit opgewekt, dezelfde hoeveelheid die circa 7500 huishoudens jaarlijks verbruiken. De nieuwe installatie is volgens REKO aanzienlijk effectiever met het opwekken van energie, gelijk aan het verbruik van 50.000 huishoudens.

Medio 2020 moet de nieuwe installatie in gebruik worden genomen. Door de uitbreiding neemt het aantal medewerkers van REKO toe van 120 tot 140.

Ook China akkoord met deal Fox en Disney

PEKING — Chinese toezichhouders hebben hun zegen gegeven aan de overname van een groot deel van mediabedrijf 21st Century Fox door Disney. Dat meldt CNBC op basis van ingewijden. Daarmee is opnieuw een belangrijke horde genomen voor wat een van de grootste mediafusies ooit kan worden, nadat de Europese Unie eerder al groen licht gaf.

De deal is nog niet helemaal rond. Er moeten nog verschillende landen instemmen met de overname, maar met het fiat van de EU en

China zijn de belangrijkste obstakels weggenomen. Het Amerikaanse ministerie van Justitie ging eerder al akkoord.

Door de transactie ter waarde van ruim 71 miljard dollar komen bekende filmreeksen als Avatar en X-Men in handen van Disney, dat ook al de rechten op bioscoopfilms als Star Wars en de Marvel-films bezit. Daarnaast gaat de deal om een groot aantal televisiezenders van Fox. Door die onderdelen van Fox in te lijven, hoopt Disney sterker te staan in de concurrentieslag met streamingdiensten als Netflix.

IKEA opent grootste winkel in Filipijnen

MANILLA — Bij de Filipijnse hoofdstad Manilla opent in 2020 's werelds grootste IKEA de deuren. De Zweedse meubelgigant heeft in het winkelcentrum Mall of Asia alvast een oppervlak van 65.000 vierkante meter geregeld. Dat is vergelijkbaar met circa dertien voetbalvelden.

IKEA zet tegenwoordig sterk in op groei in Azië. In augustus opende het concern nog zijn eerste filiaal in India en een week geleden werd het eerste woonwarenhuis in hartje Tokio in Japan aangekondigd. Winkels in Azië onderscheiden zich vaker door hun

grootste afmetingen. Bovenaan de ranglijst van grootste IKEA's staat momenteel bijvoorbeeld een Zuid-Koreaanse vestiging in de buurt van Seoul, met een oppervlak van ruim 57.000 vierkante meter. Een zaak van IKEA is doorgaans circa 35.000 vierkante meter groot.

De Mall of Asia, waar de eerste IKEA van de Filipijnen wordt gehuisvest, behoort tot de grootste winkelcentra ter wereld. Het totale oppervlak bedraagt meer dan 400.000 vierkante meter en er wordt gewerkt aan een uitbreiding richting de 700.000 vierkante meter. Het complex ligt dichtbij een wijk met diverse grote casino's.

NEW YORK				AMSTERDAM			
		20-Nov				20-Nov	
DOW JONES	25.017,44	0,00%	AEX	529,63	-1,79%		
S&P 500 INDEX	2.690,73	0,00%	ARCELRMITTAL	20,86	-4,71%		
NASDAQ	6.905,43	-1,75%	AEGION NV	5,07	-4,92%		
AMAZON.COM INC	1.489,58	-1,50%	KONINKLIJKE AHOL	22,37	-2,25%		
APPLE INC	178,14	-4,15%	AKZO NOBEL	71,62	-2,35%		
BAIDU INC-S&P ADR	177,39	-3,11%	ASML HOLDING NV	139,46	-3,13%		
BERKSHIRE HATH-B	211,02	-3,18%	DSM (KONIN)	75,20	-3,17%		
BOEING COITHE	314,73	-1,93%	HAL TRUST	137,00	-0,87%		
CITIGROUP INC	62,60	-3,12%	HEINEREN NV	79,90	-0,80%		
COCA-COLA CO	49,98	-1,05%	ING GROEP NV	10,87	-1,95%		
COSTCO WHOLESALE	219,86	-3,98%	KPN (KONIN) NV	2,35	-2,57%		
WALT DISNEY CO	112,81	-2,26%	KONINKLIJKE PHIL	32,05	-2,03%		
3D SYSTEMS CORP	12,26	-1,37%	RANDSTAD NV	41,19	-2,25%		
EBAY INC	28,31	1,25%	ROYAL DUTCH SHA	26,43	-1,80%		
FACEBOOK INC-A	132,09	0,41%	TOMTOM	7,41	-3,67%		
GENERAL ELECTRIC	7,74	-1,26%	TOTAL SA	48,86	-1,40%		
ALPHABET INC-A	1.020,35	-0,69%	UNILEVER NV-CVA	48,87	0,30%		
HP INC	22,83	-3,06%	W.P. STEWART HOL	452,20	-2,34%		
HOME DEPOT INC	170,24	-1,93%					
INTEL CORP	47,45	-1,15%	SCOTIABANK FUNDS		19-Nov		
JOHNSON&JOHNSON	147,64	-0,06%	MONEY MARKET	13,2962	0,01%		
MICROSOFT CORP	104,62	0,00%	US DOLLAR BOND	2,5769	0,06%		
PROCTER & GAMBLE	92,65	-0,69%	GLOBAL GROWTH	2,8739	-1,92%		
ROYAL DUTCH-ADR	60,19	-2,42%	US GROWTH	15,7634	-1,49%		
STARBUCKS CORP	66,90	-1,49%	CANADIAN GROWTH	2,5295	-0,77%		
TWITTER INC	30,94	-3,25%	FUNDS		19-Nov		
WALMART INC	94,16	-2,71%	BGF CONT EUR FLEX	25,36	0,35%		
[EXCHANGE TRADED FND]			BGF EMKT BOND	16,94	-0,18%		
ALERIAN MLP - AMLP	9,38	-3,00%	BGF FIX INC GBL OP	13,86	0,00%		
ISH GBL HY BD - GHYV	47,17	-0,40%	BGF GBL ALLOCATION	54,20	0,78%		
ISH IBOXX HY BD - HYG	82,78	-0,28%	BGF USD CORE BOND	16,11	0,19%		
ISH SELECT DIV - DIVY	97,21	0,00%	BGF USD HI YIELD BND	31,97	-0,47%		
ISH MSCI EMKT - EEM	39,61	-1,83%	TEMPLETON GBL BND	25,10	-0,44%		
ISH MSCI PAC - EPP	41,87	-1,68%	TEMPLETON ASIAN SM	49,73	0,22%		
ISH RUSSELL - INVY	166,04	-1,51%	CURRENCIES		20-Nov		
ISH S&P 500 - SPY	156,36	-1,58%	EURUSD	112,3400	-0,09%		
ISH EUROPE - IEV	40,86	-1,42%	EURUSD	1,1414	-0,38%		
INVECO QQQ TRUS	158,99	-1,90%	CANUSD	1,3208	0,20%		
INVESCO DB COMMO	15,75	-2,30%	GBPUSD	1,2838	-0,18%		
SPDR S&P INT DIV-DVX	35,97	-0,99%	COMMODITIES		20-Nov		
SPDR S&P MID 400	331,18	-1,17%	Oil WTI	54,03	-5,54%		
SPDR S&P 600 SNA	66,64	-0,94%	GOLD	1221,50	-0,21%		
VANGUARD REIT - VNQ	80,75	-0,19%	SILVER	14,29	-0,99%		
WSDOMTR JAP H EQ-OXJ	50,99	-0,91%	WHEAT	596,50	-1,70%		
Source Bloomberg							

MADURO & CURIEL'S BANK N.V.

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com, website: www.mcb-bank.com/pbis

Celstraf vrouw voor
houden kind in kofferbak

FranceInfo.
Na de geboorte van haar dochter wist Da Cruz het meisje twee jaar lang verborgen te houden. Ook haar partner en drie oudere kinderen wisten niets van het bestaan van Séréna. Dat de vrouw haar kind in een kofferbak verstopt had, kwam aan het licht toen ze in 2013 naar een garagebedrijf ging. Een medewerker opende daar de kofferbak van de auto en zag daar het meisje liggen te midden van uitwerpselen. Séréna is nu zeven jaar oud en heeft ontwikkelingsstoornissen. Ze woont in een pleeggezin. Da Cruz kon niet verklaren waarom ze haar dochter verborgen hield.

Soulzangeres Mavis Staples
naar Nederland

Soul- en gospellengende Mavis Staples (79) komt op 27 juni 2019 voor een concert naar Koninklijk Theater Carré in Amsterdam. Ze werd in de jaren vijftig bekend als het gezicht van de invloedrijke muziekfamilie The Staples Singers. Ze werkte met onder ande-

ren Prince, Bob Dylan en Curtis Mayfield maar ook met hedendaagse artiesten als Gorillaz en Arcade Fire. In februari komt de 79-jarige Staples met een nieuw album met daarop onder meer een nummer waarin ze refereert aan de huidige vluchtelingencrisis.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina ?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden ?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Mensen

Bart en Bethyamin van Nieuwenhuizen 25 jaar getrouwd

25 jaar geleden in Valencia, Venezuela, gaven Bart en Bethyamin van Nieuwenhuizen het 'ja-woord' aan elkaar. Vandaag vieren zij hun zilveren bruiloft samen met hun kinderen Kim Bethyamin en Bart C.I. Gefeliciteerd.

‘Oorlogsgame als geschiedenisles’

Het is de Tweede Wereldoorlog, de oude binnenstad van Rotterdam ligt in puin. Schietend moet je een weg vinden langs de ingestorte Laurenskerk, het Witte Huis, de Willemsspoorbrug en het oude station Blaak, om de stad in handen te krijgen. Dat is het idee van een nieuwe game, Battlefield V, die dit weekeinde op de markt is gekomen. De Stichting Herdenking 14 mei 1940, die de jaarlijkse herdenking van het bombardement van Rotterdam organiseert, overweegt de game te gebruiken om jongeren te bereiken. Zij kunnen zo leren dat Rotterdam er ooit echt zo uitzag als in de game. “We zijn geen fan van oorlogsgames. Het is nooit leuk om een game te zien over de verwoesting van de stad, die zo erg is geweest. Maar misschien kan het juist de ogen openen. Het feit dat deze game zich in Rotterdam afspeelt, vestigt de aandacht hierop bij een groep die wij als stichting moeilijk kunnen berei-

ken. Dat is een kans en die zullen we zeker oppakken. Elk nadeel heeft zijn voordeel”, aldus een woordvoerder. Onderzoeker Marc van Berkel is terughoudend. Hij leidt geschiedenisleraren op aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en heeft zich gespecialiseerd in nationaal socialisme en de Holocaust. Volgens hem kunnen zulke games nooit worden gebruikt om mensen over de oorlog te leren. “Ze hebben geen enkele realiteitswaarde. Oorlog is gruwelijk en wreed, en de werkelijkheid kan gelukkig niet benaderd worden. Angst, trauma’s en de continue dreiging kun je niet nabootsen”, aldus Van Berkel. Battlefield V is uitgegeven door Electronic Arts (EA), een van de grootste gamestudio’s ter wereld. De game is gemaakt voor Windows-apparaten en voor de PlayStation 4 en Xbox One. Het is de opvolger van Battlefield 1 uit 2016. Die ging over de Eerste Wereldoorlog.

Priester verduistert
120.000 euro om te gokken

Een Duitse priester heeft ongeveer 120.000 euro uit de parochiekas gestolen en ingezet bij illegaal gokken op internet. De 64-jarige heeft zich volgens het bisdom Maagdenburg zelf bij justitie aangegeven. Ook had hij tegenover bisschop Gerhard Feige toegegeven dat hij in de verleiding was gekomen om te gokken en daarom het geld had verduisterd. Het bisdom zei dat de man al sinds de zomer het

geld verduisterde. Of hij in zijn parochie Ballenstedt mag blijven werken wordt nog in de gemeente besproken. De Maagdenburger bisschop zal daarna een aanbeveling van de raadsvergadering krijgen. Feige had de pastoor al als hoofd van de parochie van Ballenstedt ontslagen en verdere maatregelen aangekondigd. Volgens de bisschop moet de 64-jarige priester het geld terugbetalen.

Hyena in Beekse Bergen verwond door vrouwtjes

Een nieuwe mannetjeshyena is in de Beekse Bergen gewond geraakt na een aanval van een aantal vrouwtjes. Het dier werd begin deze week geïntroduceerd in de groep. Sinds woensdag zaten de dieren bij elkaar in het buitenverblijf en dit verliep volgens de dieren-tuin goed en rustig, maar zaterdag ontstond er een conflict en werd het mannetje aangevallen. In een groep hebben de vrouwtjes het voor het zeggen. De hyena liep daarbij een aantal bijtwonden op. De dierenverzorgers waren er snel bij en slaagden erin de hyena’s binnen vijf minuten te scheiden. Op internet

circuleren beelden van de ruzie, waarbij het er heftig aan toe gaat. Maar de verwachting is dat de hyena volledig van zijn verwondingen zal herstellen.

Steekproef: Alcohol bezorgd aan minderjarige

Minderjarigen kunnen in Nederland probleemloos thuis alcohol laten bezorgen,

zo blijkt uit een steekproef uitgevoerd door RTL Nieuws. Ondanks de regel NIX onder

de 18’ slaagt het ministerie van Volksgezondheid er niet in om het toezicht op online

drankverkoop te verbeteren. RTL Nieuws liet twee minderjarigen zes bestellingen doen met alcohol. In vijf gevallen kreeg een veertienjarige actrice de drank bezorgd, zonder dat naar haar leeftijd werd gevraagd. De bezorging werd gedaan door Thuisbezorgd, Uber Eats en Heineken Now. Een bestelling van boodschappen met onder meer alcohol door een zeventienjarige meisje bij Albert Heijn werd niet meegegeven. Toen bleek dat ze minderjarig was, zei de bezorger dat een volwassene de boodschappen in ontvangst moest nemen. Twee jaar geleden vond de staatssecretaris al dat er iets moet veranderen. Het ministerie meldt aan RTL Nieuws nog steeds met de verkenning bezig te zijn en verwacht eind volgend jaar met een oplossing te komen.

Finnen verbazen zich over compliment Trump

In Finland is met verbazing gereageerd op een compliment van de Amerikaanse president Donald Trump. Die prees het bosbeheer van de Finnen, dat volgens hem onder meer bestaat aan het ‘aanhaken en schoonmaken’ van de bosvloer. Zo kunnen bosbranden volgens Trump worden voorkomen. De opmerking van Trump leidde in Finland tot hilariteit.

Het aanhaken van alle Finse bossen zou een behoorlijke klus zijn. Driekwart van het land bestaat uit bosgebied. Finnen deelden foto’s waarop zogenaamd te zien is hoe ze hun bossen aanhaken en gebruikten de hashtag #rakefinlandgreatagain: maak Finland al harkend weer groots, een verwijzing naar de slogan Make America Great Again van de Amerikaanse presi-

dent. Trump heeft eerder kritiek geuit op het bosbeheer in Californië, waar zeker 77 doden zijn gevallen door recente natuurbranden. Hij begon over het Finse beleid na een gesprek met president Sauli Niinistö van het Noord-Europese land. Niinistö erkende in de krant *Ilta-Sanomat* dat bosbeheer ter sprake kwam, maar over harken zou niet zijn gesproken.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Koeman blij met briefje van assistenten

GELSENKIRCHEN — Ronald Koeman kreeg in de slotfase van de uitwedstrijd van het Nederlands elftal tegen Duitsland een briefje van zijn assistenten in de hand gedrukt. “Ik weet niet of het Dwight Lodeweges of Kees van Wonderen was”, zei de bondscoach voor de camera van de NOS. “Maar op het papiertje stond een opstelling met Virgil van Dijk in de spits.”

Koeman durfde het echter niet aan om bij een achterstand van 2-0 zijn verdediger al naar voren te sturen. “Want dan was het 3-0 en 4-0 geworden. Maar na die 2-1 van Promes in de 85e minuut moest het wel”, zei hij. De bondscoach gaf het briefje snel aan Kenny Tete. “Want die stond dicht bij mij in de buurt”, zei hij. En het briefje kwam via Matthijs de Ligt in de handen van Virgil van Dijk, die meteen naar voren trok en in de slotminuut voor 2-2 zorgde. “Het is fantastisch dat het dan zo uitpakt”, zei Koeman. “Maar nogmaals, het was niet mijn briefje. Het handschrift was van Van Wonderen of Lode-

Virgil van Dijk (l) shoot Oranje gisteren naar 2-2.

weges. En zonder dat briefje met een opstelling met Van Dijk in de spits had ik mijn ploeg nooit zo snel kunnen bereiken. We kunnen spreken van een teamprestaties dus.” Koeman erkende dat zijn ploeg niet goed had gespeeld. “Het is kennelijk nog te veel gevraagd om in korte tijd twee keer top te zijn tegen sterke landen als Frankrijk

en Duitsland”, zei hij. “Duitsland is een goede ploeg en misschien wel gevaarlijker dan Frankrijk. In de tweede helft zijn we steeds meer risico gaan nemen. Daardoor konden ze ook een paar keer een derde doelpunt maken. Maar in de rust heb ik gezegd dat het ook 2-2 gaat worden als we de 2-1 maken. Uiteindelijk komen we in de laatste minuut gelijk door

een fantastische goal. Hoe vaak heeft Duitsland dat niet gehad?” “We zijn dit jaar in tien interlands gegroeid als team”, zei Koeman. “We zijn nooit weggespeeld door goede tegenstanders. We hebben ook tegen de Duitsers gezien dat we ons nog op veel punten moeten verbeteren. Want we hadden over geluk niet te klagen.”

Foto: AFP

Wild slaat wereldbekerwedstrijd Berlijn over

ARNHEM — Kirsten Wild doet over anderhalve week niet mee aan de wereldbekerwedstrijd baanwielrennen in Berlijn. De 36-jarige Almelse neemt even rust. Wild, zowel actief op de weg als op de baan, won zondag nog het omnium in Gent.

De jonge Marit Raaijmakers neemt de plaats van Wild in de hoofdstad van Duitsland over op het onderdeel madison. Amy Pieters komt zowel op omnium als madison uit. “Dit is een uitstekende gelegenheid voor Marit om zich te

laten zien”, aldus bondscoach Peter Schep. “Voor Amy is dit een kans om te laten zien hoe wereldtop op de baan. Dus ik zie het met vertrouwen tegemoet.” Bij de mannen komen namens Nederland Jan-Willem van Schip (omnium en madison) en Dion Beukenboom (madison) in actie op de duuronderdelen.

Elis Ligtlee doet in Berlijn mee aan zowel de sprint als de teamsprint. De olympisch

kampioene van Rio op keirin kwam dit seizoen nog niet in actie. Shanne Braspenninx is in Berlijn eveneens op beide onderdelen actief. Kyra Lamberink rijdt ook de teamsprint. Sprintcoach Hugo Haak koos bij de mannen voor Jeffrey Hoogland en Sam Ligtlee op de sprint, Harrie Lavreysen op keirin en Sam Ligtlee op kilometer. Nils van 't Hooijerdaal, Lavreysen, Ligtlee en Hoogland vormen de formatie bij de teamsprint. De wereldbekerwedstrijd in Berlijn is van 30 november tot en met 2 december.

Ajax 2 weken zonder Ziyech

Foto: AFP

Hakim Ziyech (m) is geblesseerd teruggekeerd naar Amsterdam.

AMSTERDAM — Hakim Ziyech heeft een verrekking aan de binnenband van zijn rechterknie opgelopen. Dat heeft medisch onderzoek in Amsterdam uitgewezen. De international van Marokko is volgens Ajax naar verwachting twee weken niet inzetbaar.

Ziyech scoorde vrijdag twee keer voor Marokko tegen Kameroen (2-0). Hij had zo een groot aandeel in de kwalificatie van zijn landploeg voor

de Afrika Cup. Ziyech meldde zich vervolgens af voor het oefenduel van vandaag met Tunesië. De blessure van Ziyech is een

forse tegenvaller voor trainer Erik ten Hag. Ajax wil zich volgende week dinsdag in de uitwedstrijd tegen AEK Athene kwalificeren voor de achtste finales van de Champions League. Ajax gaat zaterdag in de competitie op bezoek bij NAC Breda. Volgende week zondag komt ADO Den Haag naar de Johan Cruijff ArenA.

Sport

Schakers Carlsen en Giri treffen elkaar weer

LEIDEN — De twee finalisten van vorig jaar schuiven in januari weer aan in het internationale schaaktoernooi in Wijk aan Zee. De Noorse grootmeester Magnus Carlsen en de Nederlandse troef Anish Giri zijn de blikvangers van de 81e editie van Tata Steel Chess.

Carlsen is recordhouder met zes overwinningen in het prestigieuze Nederlandse schaakevenement. Hij versloeg vorig jaar Giri in een tiebreak. De Noor verdedigt momenteel in Londen zijn wereldtitel in een tweekamp met de Amerikaan Fabiano Caruana.

Caruana komt niet. Volgens toernooirecteur Jeroen van den Berg heeft hij behoefte aan rust. Giri denkt

dat Wijk aan Zee hem niet zo bevalt. “Vorig jaar speelde hij slecht.” De 24-jarige Giri heeft een prima schaakjaar tot dusver. Hij verloor slechts twee partijen en is gestegen naar de vijfde plaats op de wereldranglijst. “Je moet aan de stelling denken en niet twijfelen achter bord. Dat gebeurde vooral vorig jaar en dit jaar gaat dat steeds beter. Ik speel stabiel en heb zelfvertrouwen”, licht hij toe. Hij is blij dat Carlsen komt. “Ik ben ambassadeur van Tata Steel Chess en heb hem persoonlijk gevraagd. Ook al hebben we een moeilijke relatie achter het bord en haten we elkaar bijna tijdens een toernooi, ik heb wel groot respect voor hem en hij een beetje voor mij hopelijk. Het is fantastisch als hij meedoet, of hij nou komt

als wereldkampioen of als onttroonde kampioen. Ik wil namelijk een zo sterk mogelijk bezet toernooi.”

Andere grote namen die meedoen vanaf 11 januari zijn de Indiase grootmeester en vijfvoudig winnaar Viswanathan Anand en de Rus Vladimir Kramnik. Schakers in vorm zijn Sjachriar Mamediarov uit Azerbeidzjan, de nummer drie van de wereld, en de Chinees Ding Liren, de nummer vier op de mondiale ranking. De 19-jarige Jorden van Foreest is de tweede Nederlander in de A-groep. Hij maakt zijn debuut. “Ik weet dat hij een lastige periode achter de rug heeft, dus dit toernooi is een geweldige kans om te laten zien wat hij kan en een enorme motivatie voor hem”, weet Giri.

Voorzitter UEFA: Super League is fictie

BRUSSEL — Na wereldvoetbalbond FIFA neemt ook de Europese voetbalbond UEFA afstand van de Super League. Zestien grote Europese clubs zouden onderling een nieuwe lucratieve competitie op willen zetten, al hebben enkele bestuurders van die clubs ontkend dat die plannen bestaan.

“De Super League komt er niet. Het is fictie of een soort van droom”, zegt Aleksander Ceferin, voorzitter van de UEFA, in een interview met de BBC. Volgens Ceferin neemt de UEFA de huidige

Europese clubtoernooien onder de loep en zou het best kunnen dat enkele zaken veranderen. “Maar de komst van een Super League is onaanvaardbaar. Elke club moet de kans krijgen deel te

nemen in een Europese competitie.”

Een van de plannen van de UEFA is de invoering van een derde Europees clubtoernooi, naast de Champions League en de Europa League. De ‘Europa League 2’ zou in het seizoen 2021/2022 moeten starten. Aan alle drie de Europese toernooien zouden 32 clubs mee moeten gaan doen.

Löw wil 2018 snel vergeten

GELSENKIRCHEN — Bondscoach Joachim Löw deed geen moeite zijn teleurstelling te verbergen na het gelijkspel van Duitsland tegen het Nederlands elftal (2-2). “Ik heb veel meer positieve dan negatieve dingen gezien”, zei hij. “Maar uiteindelijk loopt het toch weer verkeerd af. Het past een beetje bij het jaar dat we beleven.”

Duitsland werd op het WK in Rusland al in de groepsfase uitgeschakeld. De wereldkampioen kwam in de Nations League niet verder dan 2 punten en moet zelfs vrezan dat het op 2 december tijdens de loting voor het kwalificatietoernooi voor het EK van 2020 geen groepshoofd is. “Laten we maar hopen dat Portugal van Polen wint”, besefte Löw. “Anders dreigt een zware loting.” Duitsland, dat is gedegradeerd uit de hoogste klasse

Foto: AFP

Sommige Duitse voetbalfans zien Joachim Löw liever vertrekken.

van de Nations League, was bijna de hele wedstrijd beter dan Oranje. Maar dankzij doelpunten van Quincy Pro-

mes en Virgil van Dijk in de laatste vijf minuten kwam Nederland toch nog op gelijke hoogte. “Dat mag niet”,

erkende Löw. “Maar soms moet je die prijs betalen. We speelden met een relatief jonge ploeg.”

Hockeysters ook te sterk voor Australië

CHANGZHOU — De Nederlandse hockeysters blijven goed presteren in de Champions Trophy in China. Na de zeges op Japan en titelhouder Argentinië versloeg Oranje in Changzhou ook Australië. De vrouwen van bondscoach Alyson Annan wonnen het derde groepsduel met 3-0.

Marijn Veen kreeg in de eerste helft de eerste kans voor Oranje. Haar inzet werd gestopt door keepster Rachael Lynch. Maar in de 20e minuut was het toch raak en tikte Veen de 1-0 binnen. Via een strafbal maakte Caia van Maasakker er in de 27e minuut 2-0 van. Vlak voor

rust had Maria Verschoor nog een mooie kans op 3-0, maar ze miste net.

Australië kreeg in de tweede helft de mogelijkheid om via een strafbal de spanning terug te brengen, maar doelvrouw Anne Veenendaal redde knap. In het begin van

het laatste kwart nam Oranje via een treffer van Ginella Zerbo definitief afstand van de Australische vrouwen.

In het eerste kwart was het voor beide ploegen wennen, maar in het tweede kwart nam Oranje het heft in handen. Veen schoot daarin raak nadat een inzet van Margot Zuidhof was gestopt door Lynch. Nederland kreeg de strafbal na een mislukte strafcorner omdat er een bal op de voeten van een Australische terecht was gekomen.

In het derde kwart leek Australië terug te komen in de wedstrijd. Lauren Stam kwam in botsing met een tegenstandster. De scheidsrechter kende de Australiërs daarna een strafbal toe. Maar Veenendaal hield de bal uit haar doel. In het vierde kwart zorgde Zerbo met een fraaie treffer voor de 3-0. Na een combinatie met Verschoor schoot ze raak. Donderdag is Groot-Brittannië de vierde tegenstander van Oranje in de laatste Champions Trophy.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
Fundacion Aruba Limpi

☎ 583-8383